DPA 2012
Allround gitaarmic

Therapy?
Pedalenjunkie Andy Cairns

Samantha Fish
'Altijd terug naar mijn SG'

Gitarist

HÉT BLAD VOOR GITARISTEN

Nº 387

JUNI 2023 | WWW.GITARIST.NL

ESP School Of Metal Guitar

Kevin Storm

Gitaarspelen zoals Metallica

METALLICA
KIRK HAMMETT
'SPONTANITEIT IS NU MIJN DING'

Strymon Cloudburst
Meer dan reverb

Tests Ibanez AZ2203N Prestige | Boss Katana-Artist MkII | Martin SC-10E | Harley Benton Twoface | Korg Pitchblack XS

Interviews Guillaume Vierset | Dan Tuffy | Ana Popović | Paul Gilbert | Legion Of The Damned | Iron Jinn

adviesprijs € 7,95
juni 2023 | www.gitarist.nl

003387

BP 8 710966 877135

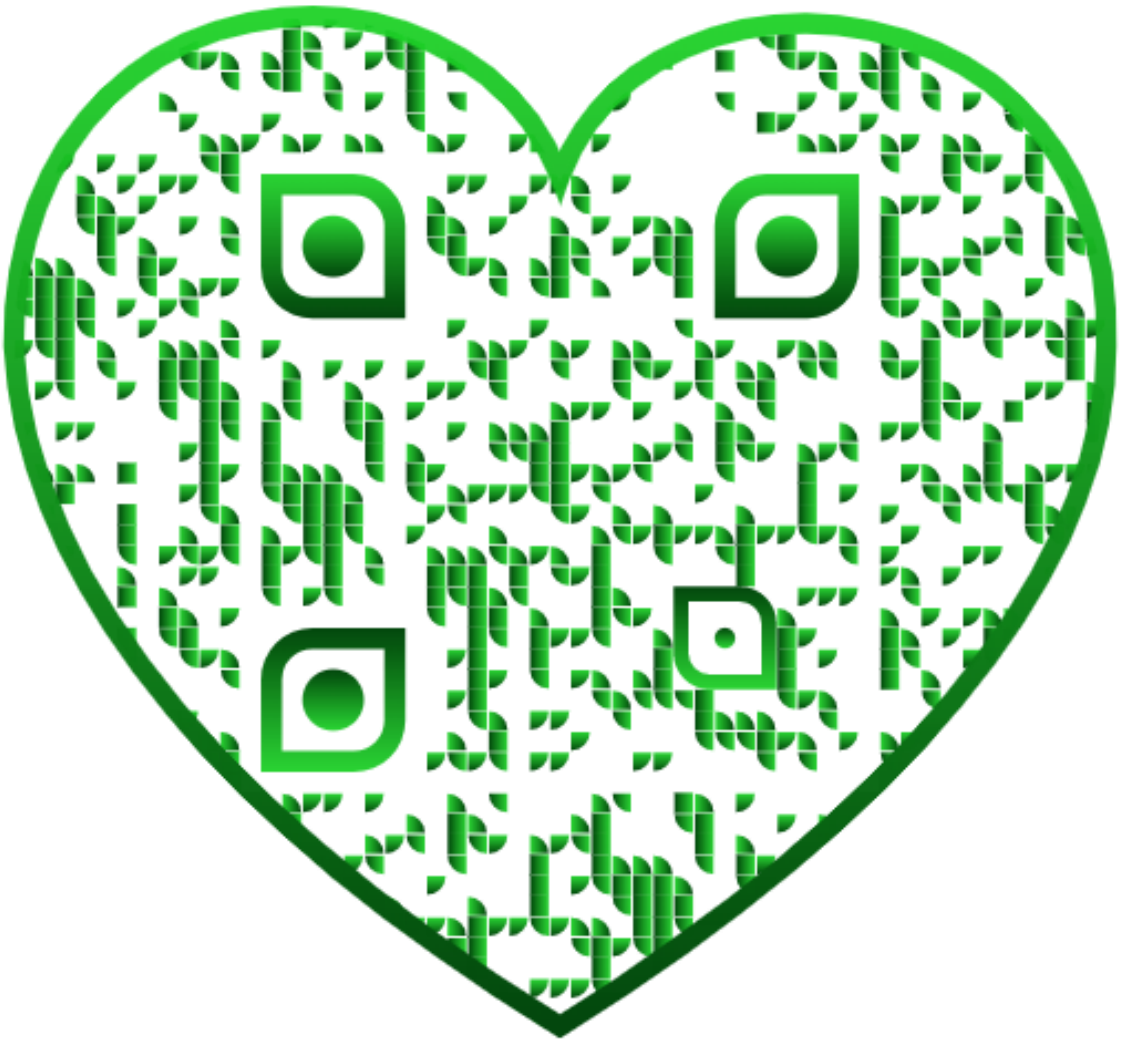

AXE DESIGN LAB

EXPLORE · INNOVATE · CREATE

IBANEZ HAS A LONG HISTORY OF PUSHING GUITAR DESIGN TO NEW PLACES AND EXPANDING THE AVAILABILITY OF EXCITING INNOVATIONS TO PLAYERS EVERYWHERE. CREATED WITH THIS PHILOSOPHY IN MIND, THE NEW AXE DESIGN LAB SERIES IS INTENDED TO BUILD UPON THE LATEST TRENDS IN GUITAR DEVELOPMENT, AS WELL AS INSPIRE THE NEXT GENERATION OF ADVANCEMENTS FOR TODAY'S GUITARIST.

Ibanez

Ibanezbenelux @ibanez_benelux https://hoshinoeurope.com/

140 YEARS OF EXCELLENCE

The Professional & Electromatic
140th Double Platinum
Anniversary Collections

GRETSCH
140TH
1883 2023
ANNIVERSARY

GRETSCHGUITARS.COM

©2023 Fender Musical Instruments Corporation.
All Rights Reserved.

Gitarist

33e jaargang nr. 387 - juni 2023

Gitarist is een uitgave van Uitgeverij De Inzet b.v.

Adres voor redactie en administratie:
Atlantisplein 1, 1093 NE Amsterdam
Bezoekadres: Atlantisplein 1, 1093 NE Amsterdam
Tel. 020 675 5308, info@gitarist.nl, www.gitarist.nl
ABN Amro: 55.87.32.720
Hoofdredactieteam: Erk Willemsen (algemeen), Co Koenen (adjunct), Steven Faber (tests), Kevin Pasman, Chris Dekker
Eindredactie: Co Koenen
Overige redacteuren: Michiel Roelse
Gitarist.nl: Klaas Jan Stol
Verder werkten mee aan dit nummer: Rod Brakes, Trevor Curwen, Hein van Dongen, Nick Guppy, Jamie Hunt, Alex Lynham, David Mead, Kevin van der Meijden, Jenna Scaramanga
Vormgeving: Nils Jonkers (LandGraphics)
Uitgever: Erk Willemsen
Sales & Marketing: Ronald Willemsen
Bladmanagement & Traffic: Gilles Graafland
Advertentieacquisitie: Ronald Willemsen, Ollie Schmitz, Erk Willemsen
Keijser 18 Mediaproducties,
tel. 020-6755308, ads@k18.nl
Boekhouding: Mirjam Berendse,
gitaristfactuur@uitgeverijdeinzet.nl
Druk- en bindwerk: Veldhuis Media, Raalte
Distributie voor Nederland: Betapress, Gilze
Distributie voor België: AMP, Brussel
Licentie: Future plc., Bath, UK

Niets uit deze uitgave mag in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën of enige andere manier, worden verveelvoudigd of opgeslagen, zonder voorafgaande toestemming. Zonder schriftelijke goedkeuring is het niet geoorloofd dit blad op te nemen of ter beschikking te stellen van een leesportefeuille. De uitgever behoudt zich het recht voor advertenties zonder opgaaf van redenen te weigeren.

ISSN 0928-8007

© 2023 Alle rechten voorbehouden

GITARIST verschijnt 12 x per jaar
Neem een abonnement: muziekmagazines.nl/gitarist, of abo@gitarist.nl, of bel +31 (0)20 6755308
Graag bij alle correspondentie naam, adres, en mail-adres vermelden
- Losse edities € 7,95
- Proefabonnement (2 edities) € 12,50
- Jaarabonnement (12 edities) € 76,50
- Tweejaarabonnement (24 edities) € 139,90

NB: extra verzendkosten buiten Benelux los nummer € 2,-, en jaarabonnement € 24,-
Zie voor meer mogelijkheden, cadeau-abonnementen en speciale aanbiedingen: muziekmagazines.nl/gitarist
- Digitale editie via Magzine.nu of Readly.com

Abonnementenadministratie:
Mirjam Berendse
abo@gitarist.nl, 020 675 5308
Atlantisplein 1, 1093 NE Amsterdam

Coverfoto: Tim Saccenti

G EXTRA ONLINE

GITARIST.NL

Met een frisse look en een geheel verbeterde ervaring op mobiel en tablet is onze website een genot om doorheen te scrollen.

- Bekijk de testsectie, waarin momenteel meer dan 600 producttests te downloaden zijn
- Of check bij welke events we betrokken zijn
- Vergeet vooral niet de artikelen door te kijken in de sectie Extra, aanvullend op wat in Gitarist gepubliceerd is
- In de Top 10 kun je zien wat de meest gelezen artikelen op onze site zijn!
- Door onze redactie geselecteerde video's in de sectie Video
- Last but not least: de actuele sectie Nieuws, over producten en artiesten!

GITARIST DIGITAAL LEZEN

Je kunt er ook voor kiezen Gitarist digitaal te lezen, op tablet, smartphone of zelfs op je computer. Dit zijn onze mogelijkheden:
MAGZINE.NU - READLY:
Je kunt Gitarist lezen via de tijdschrift-apps Magzine en Readly, geschikt voor iPad, iPhone en Android tablets en smartphones. Bij Magzine.nu kost de editie € 3,99. Bij Readly kun je alleen een totaal-abonnement nemen waarmee je voor € 9,99 per maand álle tijdschriften kunt lezen op dat platform, en dat zijn er duizenden. Readly kun je ook via de webbrowser op je pc of Mac lezen.

GITARIST INHOUD

NUMMER 387 | JUNI 2023

Veel interviews in deze editie. In een feature naar aanleiding van het nieuwe **Metallica**-album '72 Seasons' vertelt leadgitarist **Kirk Hammett** over zijn nieuwe, vrijere rol en co-producer **Greg Fidelman** over live spelen in de studio. We praten met **Kevin Storm** naar aanleiding van onze nieuwe, door hem gepresenteerde videoserie **ESP School Of Metal Guitar** en met **Andy Cairns** van **Therapy?** over opnemen in de **Marshall**-studio. De Waalse gitarist **Guillaume Vierset** geef zijn kijk op fusion terwijl 'alt-blues'gitariste **Samantha Fish** haar liefde voor SG's en cigarboxgitaren bezingt. En **Dan Tuffy** legt uit wat hij met buizen uit oude zwart-wit-tv's doet. Ook in dit nummer: drie pagina's met het laatste nieuws van de **NAMM Show**. In de testsectie o.a. een **Ibanez** S-type gitaar met moderne features, een nieuw Katana-vlaggenschip van **Boss**, een reverbpedaal van **Strymon** met strijkersgeluiden, een soepel spelende **Martin** en een opmerkelijk **Korg** stempedaal.

38

Interviews

38 Metallica
44 Guillaume Vierset
46 Therapy?
48 Dan Tuffy
50 Kevin Storm
54 Samantha Fish

Tests

24 Ibanez AZ2203N Prestige
26 Boss Katana-Artist MkII
30 Strymon Cloudburst Ambient Reverb
32 Martin SC-10E
35 DPA 2012 pencil mic
36 Harley Benton Twoface
36 Korg Pitchblack XS

Workshops

58 Niks dan licks

Diversen

6 Input: nieuws en rubrieken o.a. Paoletti, Squier Sonic Series, NAMM Show, Legion Of The Damned, Iron Jinn, Paul Gilbert
56 De klassiekers: Rickenbacker 325
65 Mijn gitaarwereld: Ana Popović

Servicedesk

63 Abonnementsaanbiedingen

Metalcursus

Tegelijk met het verschijnen van deze Gitarist gaat op onze site de videocursus ESP School Of Metal Guitar van start, een reeks waarin verschillende metalstijlen behandeld zullen worden. Presentator en leraar is Kevin Storm en wie is daar beter geschikt voor dan deze sessiegitarist? Kevin valt regelmatig in bij tourende bands en heeft zich in de loop der tijd veel verschillende subgenres - en dat zijn er veel in metal - moeten eigen maken. In het interview in dit nummer vertelt hij dat de reden waarom hij zoveel werk heeft als invaller eigenlijk niet zo positief is: de verdiensten van optreden zijn zo slecht dat veel vaste gitaristen een baan hebben en eenvoudig niet lang van huis kunnen zijn om te touren.

De eerste aflevering van de videocursus behandelt, heel toepasselijk, Metallica, dat met een nieuw album en twee shows in de Johan Cruyff Arena weer volop in de belangstelling staat. Ook de vaders van thrashmetal komen uit de corona-pauzestand en hebben er weer veel zin in, zo vertelt Kirk Hammett in het coververhaal van deze maand. Hammett gaat nu voor groove en improvisatie, geïnspireerd door zijn recente liefde voor jazzfusion. Hij bezweert tijdens de komende tour geen enkele keer dezelfde solo te zullen spelen. Geen ingestudeerde toonladders en arpeggio's meer, maar melodieën en met fouten op de koop toe. Zullen wij gewone stervelingen toch maar eerst de cursus van Kevin Storm volgen?

Co Koenen
co@gitarist.nl

REDACTIONEEL

Samenstelling: Steven Faber en Kevin Pasman

Paoletti 112 Loft Serie 2P90

Voor de fijnproever

Paoletti Guitars is een Italiaans boetiekmerk uit Toscane dat zich onderscheidt van alle andere gitaren op één punt: het bodyhout. Komend uit een familie van wijnmakers gebruikt Fabrizio Paoletti hiervoor kastanjehout afkomstig van meer dan honderd jaar oude wijnvaten. Er zijn meerdere series, waaronder de Wine-serie met transparante afwerking, een signaturereeks en de Loungeserie, die uit hollowbodymodellen bestaat. Het hier afgebeelde asymmetrische 112-model komt uit de Loft-serie met modellen met kunstmatig verouderd uiterlijk.

De body bestaat uit drie delen en het kastanjehout heeft een tekening die wel wat op essen lijkt, al is het wat gelijkmatiger. De hals is gemaakt van esdoorn met een palissander toets en al zijn de meeste specificaties van Fender overgenomen, de toetsradius verwijst met zijn 12 inch naar Gibson. Laten we kijken wat deze gitaar nog meer te bieden heeft...

Routing

De ongebruikelijke routing voor de elektronica in de body heeft als gevolg dat er maar een minimale hoeveelheid hout onder de slagplaat wordt weggehaald.

Pickups

Deze P-90's worden door Paoletti zelf gemaakt, net als de humbuckers en singlecoils die in verschillende combinaties op de gitaren voorkomen.

Halsplaat

De halsplaat is net als de slagplaat gemaakt van messing. Haal het plastic eraf en het verouderingsproces begint gelijk.

r3music.nl

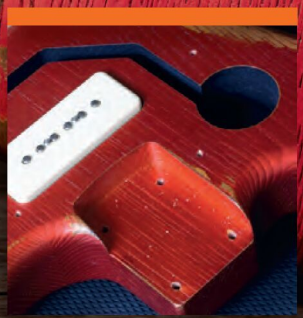

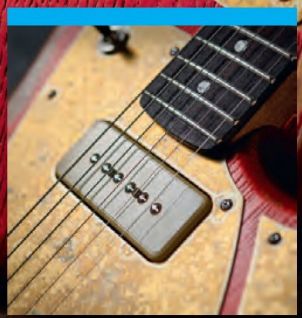

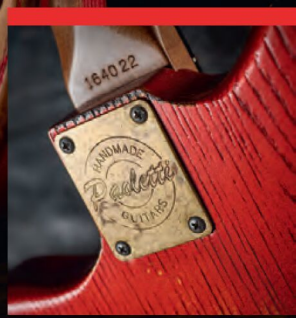

Squier Sonic

Wie kent niet de Squier Bullet-serie van instapmodellen met Fender-vormen. Nu wordt deze serie vervangen door de Sonic Series, bestaande uit Stratocasters, Telecasters, Mustangs en een Esquire. Voor de bassisten is zijn er de Bronco en Precision Bass. Er zijn naast standaard uitvoeringen ook gitaren met modernere configuraties, zoals de HSS Stratocaster en de hardtail Stratocaster (in een uitvoering met drie singlecoils en met een enkele brughumbucker). Ook de Esquire heeft een enkele brughumbucker. Van de Mustang zijn er twee versies, een met twee keramische singlecoils en een met twee humbuckers. De kleuren zijn fris met onder andere Ultraviolet, California Blue, Tahitian Coral en Torino Red. Laat de zomer maar komen! **fender.com**

WAMPLER WONG COMPRESSOR

Funkgitarist Cory Wong heeft samen met Brian Wampler de Wong Compressor ontworpen. Behalve dat het een parallelle compressor is - je kunt je droge signaal bij het effectgeluid mengen - heeft hij ook een boostfunctie en kun je 'm als DI gebruiken en via een xlr-uitgang rechtstreeks otp een PA of als audio-interface aansluiten. De boost heeft een schakelaar om het midden extra te accentueren en wil je de compressor altijd aan hebben staan, dan is er aan de zijkant een altijdaanschakelaar. **boutiqueampsdistribution.com**

CUNIFE IS TERUG!

Wat? Oké, we leggen het uit. CuNiFe is de legering van het magneetmateriaal dat oorspronkelijk werd gebruikt in de wide-range humbuckers die in de jaren zeventig op de Telecaster Customs waren te vinden. Fender heeft opnieuw verschillende pickupsets uitgebracht met dit materiaal, dat een hifi-achtige klank geeft met "een piano-achtig laag, aangenaam middengebied en een rond en sprankelend hoog", aldus Fender. De sets zijn geschikt voor Stratocaster, Telecaster (singlecoil en wide-range humbucker) en Jazzmaster. **fender.com**

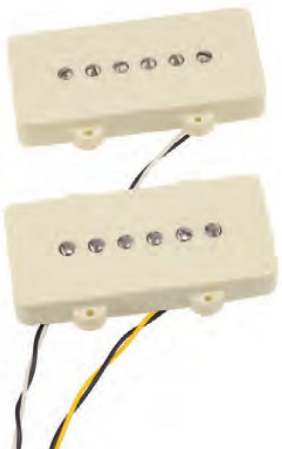

BLACKSTAR AMPED 3

Blackstar blijft doorgaan met het uitbrengen van de Amped pedalen, de derde inmiddels. Was de '2' uitgerust met verschillende effecten, de Amped 3 is vooral een high-gain amp met drie kanalen plus een boost en reverb. Presets van je favoriete instellingen kun je opslaan. Hij heeft 100 watt aan vermogen aan boord, zodat je 'm rechtstreeks op een kabinet kunt aansluiten, maar je kunt 'm ook voor een versterker plaatsen en via de usb-uitgang kan je 'm aansluiten op je computer voor opnames. **face.be**

NAMM 2023

Langzaamaan probeert de NAMM Show post-covidterrein te winnen. De laatste beurs die wij bezochten was die van 2020. De NAMM Show van 2021 werd gecanceld, die van 2022 werd verplaatst naar de zomer. In 2024 gaat de beurs weer plaatsvinden als gebruikelijk, in januari. Dit jaar werd een overgang gemaakt door voor de aprilmaand te kiezen. Van 13 tot 17 april stond Anaheim nabij Los Angeles weer in het teken van de nieuwste instrumenten, gear en software voor de muzikant en producer. Wij zetten hier de belangrijkste gitaarproducten op een rij.

Ashdown kennen we vooral als basmerk, maar met de MF 484 geven ze aan de gitarist niet te vergeten. Deze top levert 30 watt met vier EL84 buizen, dus we zitten op het terrein van Vox. Bijzonder is de ingebouwde Two Notes Torpedo plus loadbox, waardoor je stil kunt opnemen met de gekozen speaker-IR. Ook reampen is mogelijk dankzij de Torpedo line in. **algambenelux.be**

Breedlove introduceert twee modellen in gelimiteerde oplage, een met Braziliaans palissander en de ander met de naam Mojito, met de mooie kleur van deze Cubaanse cocktail, beide voor de liefhebber met een prijs die daarbij hoort. Voor de 'gewone' gitarist zijn er in de Performer Pro-serie modellen met zij- en achterkant van Indiaas palissander. Deze modellen zijn uitgerust met Fishmans Flex Plus-T systeem. **htd.fr**

Crafter brengt met de VL-serie heel complete gitaren voor een lage prijs. Zo hebben ze een top van engelmann sparren met Vintage Voicing System (warmtebehandeling) en een zij- en achterkant van ebben met een palissander armsteun. De nieuwe Noble-serie bestaat uit drie esdoorn mini-jumbo-gitaren. De top is van gevlamd esdoorn en afgewerkt in Black Burst, Purple Burst of Vintage Burst. Ook deze modellen kun je zo inprikken. **emdmusic.com**

Van **DSM & Humboldt** hebben we in het verleden de Simplifier getest en nu is er de MKII. Deze heeft een volledig vernieuwde preamp met meer dynamisch bereik en een toegevoegde reverb. Die is digitaal, maar zit parallel aan het analoge gitaarsignaal. **musifacts.eu**

De Aurelius van **Earthquaker Devices** is een choruspedaal met drie functies: chorus, rotary en vibrato. Daarnaast zijn er natuurlijk regelaars voor width, rate en balance en een zesstandendraaischakelaar waarmee je je favoriete instellingen kunt opslaan en oproepen. **earthquakerdevices.com**

Eastman Guitars kwam naar de NAMM Show met de Juliet LA, een variatie op de eerder uitgebrachte Juliet. Deze LA-versie is uitgerust met Seymour Duncan Phat Cat P-90 elementen die zijn voorzien van goldfoil kapjes, en een Bigsby-achtige Göldo Les Trem. Zo vormt deze solidbody een perfect paar met de Romeo LA thinline. **eastmanguitars.com**

Electro-Harmonix was op de NAMM met de Lizard Queen, een octave-fuzz gebaseerd op een vintage EHX-ontwerp van JHS Pedals' Josh Scott dat nooit heeft bestaan. Dat zit zo. In februari 2022 leefde Josh Scott zich uit op het maken van een eigen vintage Electro-Harmonix pedaal. Daaruit ontstond de Lizard Queen octave/distortion. EHX-eigenaar Mike Matthews was zo onder de indruk van het ontwerp dat hij het nu echt heeft uitgebracht. Het pedaal is verkrijgbaar in twee formaten: in EHX' moderne Nano-behuizing en van JHS Pedals in een exclusieve big-boxversie die gelimiteerd is tot 1000 stuks. **ehx.com**

Eastman Guitars Juliet LA

Electro-Harmonix Lizard Queen

Fishman AcoustiVerb

Ibanez Steve Vai PIA-77 BON

Jam Pedals Harmonious Monk

Rockett Pedals Archer Select

IK Multimedia AXE I/O One

Engl bestaat veertig jaar en dat viert de Duitse versterkerbouwer met een custom-shopuitgave van de Fireball 100 en Fireball 25. Deze versie, waarvan er maar veertig worden gemaakt, is voorzien van rode tolex bekleding met witte racestrepen. **kmidistribution.com**

Ernie Ball Music Man brengt een zessnarige versie uit van de Kaizen, het model dat samen met Tosin Abasi (Animals As Leaders) is ontwikkeld. De gitaar heeft gewaaierde frets, tremolo en een HT humbucker bij de brug in combinatie met een minihumbucker in de halspositie. Ook van het Lukather-model is een nieuwe versie uitgebracht, de L4. Verkrijgbaar in verschillende afwerkingen met twee HT humbuckers of drie HT singlecoils. Daarnaast is er een gelimiteerde 30th Anniversary-model in HSS-configuratie met een Floyd Rose-brug. **algambenelux.be**

Fishman introduceerde een reeks van vier minipedalen die speciaal zijn ontworpen voor akoestische gitaristen. De Acoustic-Verb, Broken Record Looper/Sampler, Pro EQ Mini en Pocket Blender zijn bedoeld voor versterkte akoestische gitaren en voegen het effect parallel aan het directe geluid toe, om te voorkomen dat de akoestische klank van je gitaar wordt aangetast. **algambenelux.be**

Ibanez bracht een heel aantal signature-gitaren mee naar de beurs. Naast de witte versie van het Lari Basilio-model en de Martin Miller AZ met palissander toets, waren de PIA-77 BON van Steve Vai met multicolor swirl afwerking en de zwarte Joe Satriani JS1BKP met witte paisley motieven het meest opvallend. **hoshinoeurope.com**

IK Multimedia's AXE-serie audio-interfaces heeft - een aanwijzing zit in de naam - altijd gitaristen en bassisten in gedachte gehad. Deze reeks wordt nu uitgebreid met de betaalbare AXE I/O One 1-in/3-uit interface die veel levert waar de AXE-serie om bekend staat: eenvoudig opnemen, toonvorming en een snelle workflow. **promediaconnect.nl**

Het Griekse **Jam Pedals** werkte voor de Harmonious Monk samen met Dan en Mick van That Pedal Show. Op de beurs presenteerden ze de tweede versie van dit tremolopedaal. Hij heeft nu taptempo en je kunt versnellen en vertragen tussen twee ingestelde snelheden. Daarnaast is er een derde golfvorm voor de modulatie toegevoegd. **pedaltown.nl**

De Archer van **Rockett Pedals** is een bekende kloon van de Klon Centaur. Met de Archer Select bieden ze je hetzelfde circuit, maar met de keus uit zeven verschillende diodes voor de oversturing. De geselecteerde diodes kies je met een eigen voetschakelaar. Wil je het standaard circuit, dan gebruik je alleen de standaard aan/uitschakelaar. **rockettpedals.com**

LR Baggs presenteerde de HiFi, een pickupsysteem voor akoestische gitaar

»

advertentie

INTRODUCING...

FINDING "THAT" SOUND

"This whole concept started in my studio. When recording, the musicians were looking for tones and textures that we couldn't get straight from the guitar so I started collecting great sounding pedals. Then we started building devices with the help of some friends. That's how the first pedal prototypes were born. We believe the pedals we've created are highly usable, great-sounding pieces of professional gear. A magic pedal makes the pedal board. We're trying to design pedals that make the board and stay on it".

– Paul Reed Smith

PRS PAUL REED SMITH GUITARS

© 2022 PRS Guitars

dat twee brugplaatsensors combineert met hifi-elektronica voor een uitzonderlijke balans, definitie en dynamiek. Het systeem is goed bestand tegen feedback en eenvoudig te monteren zonder dat je in je kostbare instrument hoeft te boren of zagen. **mafico.com**

NUX (spreek uit: njoe-ex) presenteerde de Trident, een even veelzijdige als overzichtelijke en eenvoudig te bedienen vloerprocessor met natuurlijk veel versterkermodellen en IR's, maar ook direct met regelaars in te stellen effecten. Voor deep-editing en organiseren van presets is er een bijbehorende app. **tma-benelux.com**

Voor rockgitaristen en meer specifiek Van Halen-fans heeft **Peavey** de originele 6505 versterkertop zoals deze in 1992 uitkwam (onder de naam 5150) opnieuw uitgebracht. De versterker geeft je 120 watt, twee kanalen met een gedeelde EQ-sectie, pre- en postgainregelaars en een effectloop. De kanalen zijn schakelbaar met een footswitch. **face.be**

Peterson heeft een van de populairste gitaartuners op de markt, de StroboStomp, genomen en het enige gedaan wat hem nog populairder zou maken: hij is kleiner, pedalboardvriendelijker en net zo nauwkeurig als zijn grotere broer. De StroboStomp Mini biedt gebruikers nog steeds een heleboel 'sweetened' en 'guided' stemmingsopties (meer dan 80) en behoudt zijn reputatie van nauwkeurigheid tot op 0,1 cents, maar doet dit nu vanuit een kleinere behuizing. **petersontuners.com**

Als je ooit hebt willen experimenteren met de bedrading van je S-type gitaar, maar geen zin hebt om je vingers te verbranden, dan is HyperSwitch de oplossing. Deze slimme met een 9V batterij gevoede schakelaar van **Seymour Duncan** maakt via bluetooth verbinding met een mobiele app waar je eindeloos je bedrading opnieuw kunt instellen en oproepen. Zo liggen opties als coilsplit en het omkeren van de polariteit onder handbereik. **seymourduncan.com**

Wie zich een **Taylor** voorstelt denkt onbewust al snel aan een 814: de Grand Auditorium-bodyvorm met palissander achterkant en een sparren top in luxe-uitvoering. Van dit model is nu een Builder's Edition-versie uitgekomen. Deze uitvoering heeft een adirondack sparren top gemaakt uit vier gespiegelde delen. Om de gitaar ergonomischer te maken is niet alleen een 'armrest' toegevoegd, maar ook een afgeschuinde venetiaanse cutaway, waardoor je moeiteloos de hoogste noten op de ebben toets kunt raken. **taylorguitars.com**

Na acht jaar van ontwikkeling kon **T-Rex** hem presenteren: de nieuwe Binson Echorec. Het project begon met de aankoop van de merknaam en heeft geresulteerd in de klassieke echo-unit met enkele toegevoegde moderne features, zoals een extra afspeelkop voor langere delaytijden en gebalanceerde uitgangen voor studiogebruik. **t-rex-effects.com**

Universal Audio heeft weer een trio effectpedalen onthuld: de Del-Verb Ambience Companion (met sounds uit de Starlight Echo en Golden Reverbarator), Galaxy '74 Tape Echo & Reverb (simulatie van de Roland Space Echo) en de Max Preamp & Dual Compressor, die de preamp- en compressorsounds uit populaire UA plug-ins samenbrengt in een pedaal. **uaudio.com**

Met de Fundamental Series brengt **Walrus Audio** pedalen uit die toegankelijk zijn voor de beginnende gitarist, maar die dezelfde geluids- en bouwkwaliteit hebben als hun bestaande effectpedalen. Opvallend zijn de schuifregelaars op elk pedaal. De serie bestaat uit Drive, Distortion, Fuzz, Tremolo, Chorus, Phaser, Delay en Reverb. **face.be**

Yamaha heeft een nieuw vlaggenschip akoestisch model geïntroduceerd, de FG9. Deze high-end dreadnought is gebouwd met als doel een even krachtig als gebalanceerd geluid neer te zetten en tegelijk alle nuances in je spel te kunnen laten horen. Hij heeft een adirondack sparren bovenblad en zij- en achterkant van Indiaas palissander of mahonie. **nl.yamaha.com**

Legion Of The Damned

Meer mogelijkheden verkennen

Op ‘The Poison Chalice’ zijn naast de venijnige thrashmetalriffs die het Limburgse Legion Of The Damned een graag geziene gast op de Europese podia maakte, opvallend veel solo’s en melodieën te horen. Gitarist Fabian Verweij debuteert op het album en vertelt over deze opvallende ontwikkeling.

Voordat Verweij zich in 2020 bij Legion Of The Damned aansloot, trad hij al twee jaar met de band op. “Er was al jaren behoefte aan meer solo’s en afwisseling”, licht hij toe. “Toen Legion vroeg of ik vast lid wilde worden van de band, was dat een bewuste keuze om met het schrijven van de muziek meer mogelijkheden te verkennen. Meer lagen, meer verhaal, meer melodieën en solobattles...”

Zodoende was Verweij actief betrokken bij de songwriting van ‘The Poison Chalice’. “Heel actief zelfs”, zegt hij enthousiast. “Van tevoren was ik heel benieuwd hoe dat ging uitpakken, maar het ging superharmonieus en de rest stond overal voor open.

“Ik vond dat ik iets moest doen wat dienend is bij de muziek, maar wat toch een beetje anders is dan wat ik normaal gesproken doe. Daarom heb ik me toch maar eens aan sweep-picking gewaagd. Normaal is dat een hoofdstuk dat ik graag oversla, maar nu heb ik mezelf twee weken gepusht om me erdoorheen te kunnen bluffen. In de studio zei ik dat dit niet mijn comfortzone was, maar ze zeiden: waar heb jij het over? Dan zal het wel goed genoeg zijn.”

Upgraden

Verweijs andere band Disquiet is aanmerkelijk melodieuzer dan Legion Of The Damned. Toch heeft hij de verleiding weerstaan om veel nieuwe apparatuur te kopen. “In plaats van nieuwe gitaren kopen wilde ik de gitaren die ik heb upgraden”, legt hij uit. “Dat heb ik tot in het extreme gedaan. Tot schroefjes vervangen met titanium aan toe. Gewoon om het maximale eruit te krijgen. Ik heb zelfs mijn Floyd Rose vastgezet zodat alle resonantie weer terug in de body gaat.

“Ik speel op Jackson USA’s en ik speel graag op Bare Knuckles. Wat ik nu veel gebruik is de Aftermath en de Nailbomb. Bij Disquiet speel ik met een Marshall JCM410H, maar bij Legion hebben we Mille Petrozza signatureversterkers van Engl met Engl Pro kabinetten met V30’s. We wilden een sound waarbij we met vliegshows hetzelfde hebben. Dat hebben we gevonden in de Airis FX Nemesis Preamp. Die lekker ranzige sound gaat rechtstreeks de return van de Engl in.” (Kevin Pasman)

Tourdata: Grenswerk, Venlo (9-6); Graspop, Dessel (17-6)

Stefan Heilemann

Richard Middelbos

Sterk solodebuut Jay-P

We horen ze de laatste tijd wel vaker: albums van sessiemuzikanten die zelf over zoveel goede ideeën blijken te beschikken dat je je afvraagt waarom de artiesten met wie ze spelen niet wat vaker op hun songwritingexpertise bouwen. Jay-P, Jan-Peter Beijersbergen voor intimi, speelt al dertig jaar op albums van artiesten als Rob de Nijs, Harry Muskee en Elly & Rikkert. Toen de agenda tijdens coronatijd wat leger was had hij eindelijk tijd om vorm te geven aan zijn eigen nummers. En die zijn de moeite meer dan waard. 'More Than Friends' staat vol catchy rocksongs, folky akoestische ballades, soulvolle grooves en zelfs een ouderwets bluesnummer. De verzorgde, maar niet doodgepoetste productie laat Jay-P en zijn muzikanten op hun best klinken, waarbij Beijersbergens sterke zang opvalt. De gitaarsolo's lijken vooral schatplichtig aan rock 'n' roll-bands van rond 1970, maar als slaggitarist is Jay-P een kameleon. Een zeer sterk solodebuut dat hopelijk tot meer leidt.

Albumpresentatie: Hedon, Zwolle (2-6)

SAMENWERKING TICKET WEST EN GREG IZOR

Toen de Amerikaanse zanger en mondharmonicaspeler Greg Izor vorig jaar voor wat optredens naar Nederland kwam, nodigde Ticket West hem uit om enkele van zijn eigen nummers met ze te spelen. Gewoon voor de lol. Het resultaat is zo levendig dat ze er slim aan hebben gedaan om het uit te brengen. Hoewel 'Chucufu' vol met Izors werk staat, is het vooral Pascal Wilhelm die veel indruk maakt met zijn puntige gitaarleads en traditionele sounds.

Nick Helderman

GLANZEND DEBUUTALBUM LOUPE

Veel gitaristen zouden zich bij een indieband als Loupe laten verleiden om de arrangementen vol te stoppen met sfeervolle lagen met weinig herkenbare noten. Jasmine van der Waals richt zich juist op heldere, gedefinieerde partijen - zelden meer dan één noot tegelijk, prachtig clean geluid - die de sterke popliedjes op Loupes debuutalbum 'Do You Ever Wonder What Comes Next?' een schitterende glans geven. De mooie sonore stem van Julia Korthouwer krijgt hierdoor ook nog eens extra ruimte.

MARATHONS SCHURENDE POST-PUNK

Moderne post-punkbands begrijpen de essentie van het genre: dominante baslijnen met dramatische singlenotepartijen op een gitaar met veel chorus en delay. Er zijn echter maar weinig bands in het genre die de ingehouden agressie van klassieke post-punkreleases zo goed weten te vangen als Marathon. Opvallend genoeg klinkt het Amsterdamse trio op hun titelloze ep daardoor verrassend eigentijds. De schurende partijen van zanger-gitarist Kay Koopmans hebben een tijdloos karakter en passen perfect bij de sterke baspartijen van Nina Lijzenga.

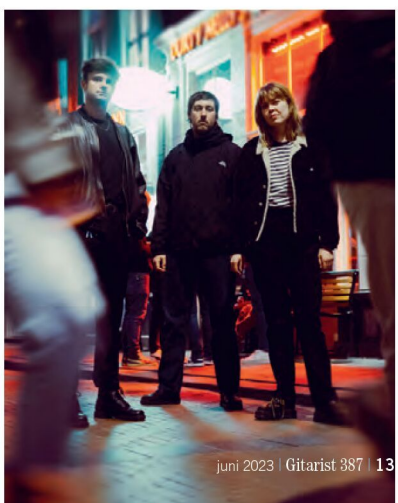

Het palet van Iron Jinn

Iron Jinn bestaat uit gevestigde namen uit de Nederlandse rockscene, maar de subtiele psychedelische rock op hun titelloze debuut klinkt als veel meer dan een optelsom van hun invloeden. We spraken gitaarduo Wout Kemkens en Oeds Beydals.

De band is ontstaan uit een sessie die Kemkens en Beydals in 2018 op Roadburn deden. “Dat was een uitgelezen kans om Wout te vragen mee te doen”, aldus Beydals. “We dachten meteen dat het heel vet zou zijn als we daar meer mee zouden doen. Daarna zijn we vaak samen gaan zitten en in een soort van sfeer terechtgekomen waarin alles mogelijk is.”

“De eerste sessies waren vaak ook zonder versterking”, vult Kemkens aan. “Vaak begint het wel met een soort gitaaridee, maar als je gaat zingen met zijn tweeën, kun je het iets verder brengen. We zijn superklein begonnen en dat is gruwelijk uit de klauwen gelopen, haha!”

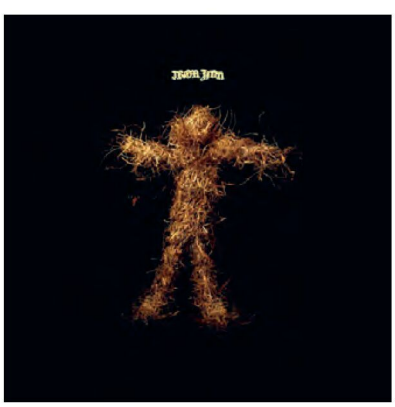

Macht

Opvallend is de vaak minimale mate van vervorming in de gitaarsounds op het album. “We vinden het mooi als de harmonieën wat donkerder zijn en er dissonanten in zitten”, licht Beydals toe. “Als je dan al begint met een heel erg overstuurd geluid, komt het vaak niet zo over. Op deze manier heb je veel meer dynamiek in je sound. Het gaat van heel clean met veel headroom naar superoverstuurd, waardoor je palet veel groter is.”

“Oeds heeft ook alle bas ingespeeld op de plaat”, benadrukt Kemkens. “Het is goed dat de gitaren wat cleaner waren; daardoor was er ruimte voor de bas om het meest lompe geluid te hebben in plaats van de gitaren. Vaak mis ik die bas op rockplaten: soms hoor je hem niet eens of zijn het alleen wat grondnoten. De bas heeft zoveel macht om de muziek in beweging te zetten.”

Combinaties

“Het schrijven van de nummers begon bij mij vaak met een gitaar die er toevallig lag waarop ik met een soort idee kwam”, aldus Kemkens. “En dan blijkt dat net een gitaar in een heel andere stemming te zijn. Maar door die verschillende stemmingen kom je ook weer op totaal andere plekken.”

“Ook omdat Wout af en toe in open stemmingen speelt, terwijl ik wel in standaard sta”, vervolgt Beydals. “Er komen allemaal combinaties voorbij die je niet gelijk zou kiezen, maar die ontstaan door welke gitaren er op dat moment om je heen liggen zonder erover na te denken. We hebben zes gitaren per persoon nodig om de set te spelen, maar het werkt wel.” (Kevin Pasman)

Tourdata: Sniester, Den Haag (27-5); Over De Top, Lichtenvoorde (28-5); Paradiso, Amsterdam (2-6); Mañana Mañana , Laren (Gld.) (11-6); Hedon, Zwolle (8-9); Gebr. de Nobel, Leiden (9-9); De Nieuwe Nor, Heerlen (10-9); Helldorado, Eindhoven (18-11)

Vuma Levin verlegt grenzen

In ons interview met Zuid-Afrikaanse jazzgitarist Vuma Levin (Gitarist 328, juli 2018) zei hij dat hij zichzelf meer een componist dan een gitarist vindt. Ook zei hij dat zijn interesse in Afrikaanse muziek pas begon toen hij aan het Conservatorium van Amsterdam studeerde. Beide aspecten staan centraal op zijn nieuwe album 'The Past Is Unpredictable, Only The Future Is Certain'. Er staan solo's op het album - met name de akoestische solo's in *Yaka Yaka*, die vloeiend in de saxofoonsolo's overgaan, zijn erg fraai - maar als gitarist is Levin vooral bezig met hoe hij composities de juiste kleur geeft. Vaak resulteert dat in melodieën die hij unisono met andere instrumenten speelt. De strategisch geplaatste akkoorden in *Wash'uMuti* en het barokke *Rites* zijn echter net zo sterk.

Het album is op zijn best als de basis uit stuwende polyritmes bestaat. Hoe het harmonische vocabulaire van de westerse jazz samenkomt met de ritmiek en de melodieën van de Afrikaanse muziek is weergaloos. Erg knap ook hoe Levin op dat soort momenten de muziek melodisch herkenbaar houdt en niet verzandt in abstract kicken op ritmes. Een waanzinnig album dat de grenzen van de moderne jazz verlegt.

Tourdata: Bimhuis, Amsterdam (25-5); Oranjewoud Festival, Oranjewoud (27-5); Korzo, Den Haag (1-6); LantarenVenster, Rotterdam (3-6)

G ENERGIEK NIEUW ALBUM TINARIWEN

Oorspronkelijk zou het negende album van Toearegbluespioniers Tinariwen in de studio van Jack White in Nashville opgenomen worden met bijdragen van countrymuzikanten. Enkele banjo- en pedalsteelpartijen hebben 'Amatssou' nog wel gehaald, maar gelukkig ligt de focus zoals altijd op hypnotiserende, licht vervormde riffs die tegelijk slaggitaar en melodielijn zijn. Voor Tinariwen-begrippen is 'Amatssou' opvallend modern en energiek, maar dat schaadt hun kenmerkende geluid geen moment. Vooral de broeierige opbouwnummers als *Nak Idnizdjam* en *Jayche Atarak* zijn zeer indrukwekkend.

G NIEUW SEVENTIESROCKPROJECT ARJEN LUCASSEN

Hoe klinkt Arjen Lucassen als hij geen conceptuele progrockopera's maakt? 'The Golden Age Of Music' van zijn nieuwe project Supersonic Revolution geeft hier antwoord op: als een seventiesrockband met ronkende Hammond orgels, fantastische hartstochtelijke zang (van John 'Jaycee' Cuijpers) en een wat modernere inslag die typisch Lucassen klinkt, maar hij staat alleen als bassist gecrediteerd. Het behendige leadgitaarwerk is van Timo Somers. Even vermakelijk zijn de teksten, die evenzeer eerbetoon aan de seventies als ironische knipoog zijn.

Lori Linstruth

G NIEUWE WEG SIMONE VAN VUGT

Simone van Vugt ken je wellicht van haar vorige band Bixby, als bandlid van Sue The Night of uit de DWDD-huisband. Nu slaat ze een mooie, vuige en nieuwe weg in. Eind mei komt 'Corner Cutter' van Lov3less uit: het project van Simone waarbij ze nauw samenwerkte met producer Tessa Rose Jackson. Het resultaat is een ruig maar eigentijds album, waar synths goed samengaan met fuzzgitaren, waarbij ballads worden afgewisseld door popsongs en knallende rockers en waarbij de teksten in your face zijn.
Instagram: @lov3less.wav

De kracht van Ana Popović

Brian Rasic

‘Power’ is het tiende album van de Servische gitariste Ana Popović sinds ze in 2000 bandleider werd. Het is overtuigend bewijs van haar kwaliteiten in de r&b, soul en blues. Haar vaardigheden zijn geworteld in verschillende stijlen, maar haar jazzgitaarstudies in Rotterdam en Utrecht in de jaren negentig hebben haar muzikale palet hoorbaar verrijkt. De elf nummers op ‘Power’ zijn levendig en variëren van SRV’s bluesy vuur en de funk van Prince tot de kalmte van Randy Crawford en Stevie Wonders verfijnde akkoorden.

Popović werkt met een aantal fantastische muzikanten, maar het zijn haar zang en gitaar die de meeste indruk maken. De soulvolle opener *Rise Up!* bevat vurige fraseringen en *Doin’ This* zit vol uitbundige blues, maar het ritmische nylonsnarige werk op *Lov’n Touch* laat ook een andere kant van haar spel horen. Het gros van de nummers had niet misstaan in de hitlijsten en dat is een compliment voor de kwaliteit van de melodieën en arrangementen. De uptempo groove van *Strong Taste* is te gek, terwijl het swingende *Deep Down* harmonisch heel rijk is.

Als je van soulblues met volwassen akkoorden, smaakvolle grooves en een te gekke band houdt, is ‘Power’ een fikse aanrader. Dat het album werd opgenomen in een periode waarin Popović steeds heen en weer moest reizen tussen haar huis in Los Angeles en Amsterdam, waar ze behandeld werd voor borstkanker, maakt het resultaat des te indrukwekkender. (Jason Sidwell)

Samenwerkingsmasterclass Tommy Emmanuel

Simone Cecchetti

In 2018 verscheen ‘Accomplice One’, waarop de akoestische meestergitarist een serie duetten speelde met een fantastische cast van sparringpartners. Het nieuwe ‘Accomplice Two’ volgt een vergelijkbaar recept, maar dan met nieuwe samenwerkingen, waaronder met Molly Tuttle, Little Feat en Jerry Douglas. “Mijn handlangers op dit album zijn allemaal van wereldklasse”, benadrukt Emmanuel. “Ze inspireren me om tot het uiterste te gaan.” En dat doet hij zeker. In opener *Doc’s Guitar Black Mountain Rag* vuren Billy Strings en Emmanuel gigantische hoeveelheden noten op elkaar af. Maar het is niet allemaal snelheid op de hals. *Someone Like You*, met Michael McDonald, is bijvoorbeeld een prachtige ballade. Het album ontvouwt zich als een uitstekend opgenomen masterclass in geïnspireerd akoestisch gitaarspel. (David Mead)

Hackberry ademt ruimte

DeNoiseAl

Laat je niet misleiden door de korte tracklist: ‘Breathing Space’ van het Groningse vijftal Hackberry is geen ep. De vier instrumentale nummers zijn bij elkaar meer dan vijftig minuten lang. Hackberry ziet zijn muziek als een middel om zijn luisteraars mee op avontuur te nemen. De hoofdingrediënten zijn progrock- en progmetalriffs - die veel opener en organischer klinken dan bij veel moderne progbands - en lange cleane tokkels met spacey keyboards. De traditioneel aandoende gitaarsounds van Francesco Bonardi en Marijn de Boer geven de muziek een unieke kleur. Hun sterke melodische thema’s zorgen er bovendien voor dat Hackberry ver boven de norm uitstijgt. Kong is een voor de hand liggende vergelijking, maar de sound van Hackberry is melodieuzer en veel ruimtelijker.

Hagstrom

The New Generation
Swede | Super Swede

Reimagined

While popular classics tend to remain unchanged, only truly creative minds dare to have them reimagined..

Redefined

Innovative technology and adamant testing culminate in a substantially redefined single-cut guitar series for a modern generation of players.

Revived

The excellent quality of its predecessors, combined with contemporary development and emotional design, catapults this Swede/Super Swede generation into an exciting new era.

Available soon at your preferred Hagstrom dealer!

www.hagstromguitars.com

Distribution Benelux: MUSIK MEYER BENELUX – Division of MUSIK MEYER GmbH · Industriestraße 20 · 35041 Marburg/Germany · www.musik-meyer-benelux.com

Paul Gilbert: gitaarles van een zanger

Op 'The Dio Album' probeert Paul Gilbert de stem van Ronnie James Dio op zijn gitaar na te bootsen. Een flinke opgave, zo geeft hij zelf toe.

"Wat is nou een betere gitaarles dan Ronnie James Dio als gitaarleraar hebben? Zo had ik geweldige melodieën om naar te streven op gitaar. Ik ben opgegroeid met Ronnies werk in Black Sabbath, Rainbow en Dio, maar met dit album kon ik echt inzoomen op de details van hoe hij die melodieën aanpakte. Hopelijk kan ik een deel ervan in mijn gereedschapskist houden, zodat ik iets van Ronnies kracht, soul en emotie kan gebruiken als ik het nodig heb.

"Voor ik begon met gitaarspelen wilde ik zanger worden. Op gitaar had ik het idee dat mijn vingers altijd wel werkten, dus ik ben uiteindelijk gegaan voor wat ik wél kon. Ik heb wel geprobeerd om te zingen, maar het was een fysieke strijd. Nu de obstakels van 'haal ik die hoge noot wel?' uit de weg zijn, kan ik me echt op de details richten van hoe een noot op de gitaar de juiste emotie laat horen."

Sam Gehrke

Contrast

"Als je toonladders oefent, verandert de noot, maar de rest blijft meestal hetzelfde. De textuur, de attack, de nootlengte, de dynamiek... Bij een zangmelodie zou dat het leven eruit zuigen. Je wilt juist veel contrast hebben. Als je een korte noot speelt, wil je juist dat de volgende lang is. Daar hamer ik bij mijn gitaarleerlingen ook steeds op.

"Ik kan de klinkers benaderen door de noten te vormen met plectrumflageoletten. Op gitaren met minder frets merkte ik dat ik daar meer ruimte voor had, omdat ik niet steeds tegen de 24e fret aan stootte. Daarom heb ik een Ibanez Roadstar uit de jaren tachtig gebruikt. Die heeft 21 frets, zoals een Strat. Horizontaal spelen is ook belangrijk. Zangers glijden vaak van een noot naar de volgende. Dan moet je kiezen: doe ik een slide, een hammer-on of een bend?

"De sustain van de tremolobrug van die Roadstar is erg goed. Omdat hij een wat bollere toets heeft - ongebruikelijk voor een Ibanez - moest mijn actie wat hoger zodat ik geen fretbuzz kreeg. Dat heeft ook heel erg geholpen met de helderheid en de sustain. De versterkers zijn een Fender Princeton Reverb uit de jaren zeventig en een Marshall met een isolatiekabinet dat een klein beetje openstond." (Jamie Dickson/David Mead)

NEW

SURFLINER

NEW SOUL, CLASSIC DNA.

Taking its name from the Surfliner train that travels the California Coast, the Guild Surfliner is influenced by the iconic heritage and eccentric shapes of vintage Guilds. Its design highlights the brand's lineage by combining classic styling with modern features in an offset, solid body electric.

GUILD

Made TO BE Played SINCE 1953

guildguitars.com/surfliner

LITTLE WING

Each of our guitars has its own story and has been individually built with love and passion by hand.

MAYBACH

iMusicnetwork e.K. / Kapellenweg 5 / 97268 Kirchheim / www.maybach-guitars.de

THERAPY?

HARD COLD FIRE

NIEUW ALBUM

UIT OP 5 MEI

5/10	TRIX	ANTWERPEN (BE)
6/10	REFLEKTOR	LUIK (BE)
7/10	EFFENAAR	EINDHOVEN (NL)
8/10	MELKWEG	AMSTERDAM (NL)

THERAPYQUESTIONMARK.CO.UK

Marshall RECORDS

Rob Bakker

JAM

Of ik mee wilde doen. Het ging om een optreden voor een avondmarkt, in Dasmarinas, vlakbij Manilla. Mijn nummer had ze via via en het idee was dat ik als oude rot het bandje dat zou spelen, overeind moest houden, want blijkbaar had de organisatie twijfels gekregen over de kwaliteit van de jongelui die ze hadden ingehuurd. Ik was in de buurt op vakantie en had er wel zin in. Ik heb regelmatig in Azië gespeeld en altijd met veel plezier. Filipijnse bands zijn over het algemeen erg goed. Sowieso zijn Filipijnen muzikaal, en zingen en samen muziek maken wordt aan alle kanten gestimuleerd en gewaardeerd. Karaokemachines zijn overal en worden langdurig - en snoeihard - benut en waar karaoke in de westerse wereld meestal resulteert in gebral en gegier, wordt in Aziatische landen vaker serieus en goed gezongen.

Wat misschien ook een rol speelt, is dat Aziaten over het algemeen minder individualistisch zijn dan westerse mensen. Is een muziekinstrument bij ons veelal een manier om jezelf te uiten, Aziaten zien zichzelf eerder als onderdeel van een groter geheel en in een band betekent dat dat de leden met name gericht zijn op een zo goed mogelijk bandgeluid: strak en gepolijst. Geen wonder dat je in heel Azië en tot in de Arabische wereld bij de beste gelegenheden vaak Filipijnse bands aantreft. Ik wordt nog wel eens zwetend wakker als ik denk aan de paar avonden, lang geleden, dat mijn band als hoofdact door een verlegen Filipijns voorprogramma compleet werd weggespeeld en waar we het uiteindelijke applaus volgens mij vooral te danken hadden aan onze semi-buitenlandse status.

Het bandje dat die avond met mij werd opgescheept, was duidelijk nog niet zo ver. Het repertoire bestond uit funk, jazz, Taylor Swift, Adele en een aantal Filipijnse popsongs en werd op zich best vakkundig uit de instrumenten gedrukt al bleef de totale indruk een beetje gammel. Dat teksten en akkoorden van de iPhone afgelezen werden, maakte blijkbaar niet uit. Ze waren jong en enthousiast, en dat maakt veel goed. Leuk om weer eens mee te maken dat waar je vandaan komt en hoe oud je bent samen muziek maken op geen enkele manier in de weg staat.

Michiel Roelse

TALKBOX

Snaren: gecoat of toch liever niet?

Jan Kuiper, gitarist
"Eind tachtiger jaren deed ik een Europese tournee met gitaarbassist Anthony Jackson. Voor ieder concert knipte hij alle 6 bassnaren op zijn Fodera longscalebas wreed doormidden en zette er een splinternieuw setje op. Toen ik hem vroeg waarom hij dit deed, antwoordde hij: 'I like the sound of fresh strings.' Tja... Een moverend argument! Sindsdien doe ik voor iedere gig hetzelfde. Het geeft me een prettig gevoel van energie en helderheid. Dus nee, gecoate snaren heb ik niet nodig"

Kevin van der Meijden, auteur
"Op mijn eerste elektrische gitaar verving ik altijd de e-snaar van de originele set als die brak. Tot een vriend mij Ernie Balls aanraadde en vanaf nu de hele set te vervangen. Ik had ooit van Elixir snaren gehoord dat ze langer meegingen en ook nog eens goed klonken. Sindsdien gebruik ik Optiwebs, die aanvoelen als ongecoate snaren. Grappig genoeg heb ik een voorraadje Elixir e-snaren, want als er nu één breekt vervang ik liever niet de hele set om financiële redenen."

Steven Faber, redacteur
"Wat me niet beviel aan de eerste gecoate snaren was dat na verloop van tijd de coating losliet waar je de snaren aansloeg. Dat gaf een soort van harige snaren boven het klankgat. Bovendien heb ik de coating niet echt nodig, want ik heb heel droge handen, waardoor gewone snaren al lang genoeg meegaan. Maar de laatste jaren vind ik gecoate snaren wel sterk verbeterd en de laatste set die ik heb getest zit nog steeds naar volle tevredenheid op mijn Telecaster."

Bram Stadhouders' 'Suite X'

Gecomponeerd en geïmproviseerd, schatplichtig aan de barok én de moderne jazz, bloedmooie melodieën en gitaarspel dat alle kanten op gaat, van soundscapes tot wilde solo's. *Dux* heeft de fraaiste solo van het album in een compositie die prachtig opbouwt en associaties met de bolero oproept. Samen met het Belgische barokensemble D.O.X. en drummer Onno Govaert levert Bram Stadhouders een briljante plaat af, waarin ik steeds weer nieuwe dingen ontdek. Stadhouders kennen we van zijn trio Under The Surface, zijn aparte Big Barrel Organ-project en tal van andere initiatieven. Maar 'Suite X' is zijn magnum opus. (Erk Willemsen)

INSEPA

WWW.THOMANN.DE

ARABLE

thomann

Ibanez AZ2203N Prestige

Perfecte blend van klassiek en modern

Ibanez begon ooit met het kopiëren van klassieke modellen. Tegenwoordig heeft het merk innovatie hoog in het vaandel staan en maakt het voor elke moderne gitarist wel iets. Met de introductie van de AZ-lijn gooide Ibanez een aantal jaar geleden hoge ogen, juist door inspiratie te halen uit gitaren van weleer. tekst **Kevin van der Meijden**

Na AZ-modellen met dubbelspoelselementen en een combinatie van twee enkelspoelers en een humbucker, komt Ibanez nu met een traditioneel drie-singel-coilsmodel. Laten we kijken wat de AZ2203N toevoegt aan deze welbekende samenstelling.

Rivalen

- Fender American Ultra Stratocaster
- PRS John Mayer Silver Sky
- G&L Fullerton Deluxe Legacy

Ontwerp

Op het eerste gezicht is er weinig nieuws onder de zon. Het is eerder een stap verder terug richting de klassieke inspiratiebronnen dan bijvoorbeeld de AZ2402. Vergelijkingen met de zwarte gitaren van Clapton en Mayer zijn snel gemaakt, al is de Amerikaan richting PRS getrokken voor zijn eigen lijn moderne interpretaties van hetzelfde model. De keuze voor drie witte regelaars en een brug die vast op de body rust bevestigen de inspiratiebron van de AZ2203N.

Hierdoor vallen afwijkende details des te meer op: het geroosterde esdoorn komt mooi door in de kop, de diepe bodycontouren maken zittend en staand spelen comfortabel, terwijl de zogenoemde Super All Access Neck Joint voor zeer goede bereikbaarheid van de 22e fret zorgt. Het zijn welkome ontwerpkeuzes voor zowel uiterlijk als speelbaarheid die in de huidige tijd passen.

Constructie

Dat Ibanez veel waarde hecht aan zijn hoge standaard van kwaliteit en bespeelbaarheid zie je terug bij de afwerking van zowel de hals als de body. De Oval C-hals is gemaakt van geroosterd esdoorn met palissander toets en voelt door de S-Tech Wood-behandeling alsof er al jaren op gespeeld is, op een goede manier. Door een nagenoeg vlak middengedeelte met C-rondingen richting de fretuiteinden en een compoundradius is er ruimte voor zowel snel fretwerk als akkoorden met de duim over de hals.

De kwaliteitshardware maakt het geheel af: Gotoh Magnum Lock lockingmechanieken met in hoogte afstelbare snaarasjes om de spanning van elke individuele snaar te optimaliseren; een tweepunts-brug, eveneens van Gotoh; en een trio Seymour Duncan Fortuna enkelspoelselementen, waarbij de tweede toonregelaar een speciale blendfunctie heeft. Hierover later meer. Een fijn detail is de plaatsing van de jackuitgang aan de onderkant van de body. Dit zorgt voor een fraai aanzicht terwijl de hoek waaronder de uitgang geplaatst is ervoor zorgt dat je kabel minder gemakkelijk uitplugt als je hier onverhoopt op gaat staan.

Interessant is de keuze van het weglaten van een gefreesde inkeping rond de brug, waardoor deze enkel naar voren kan buigen. Dit geeft de gitaar, in combinatie met vijf brugveren, volgens Ibanez een betere resonantie en helpt nuances in speeldynamiek beter naar voren te brengen. Dit gaat

echter ten koste van de bruikbaarheid van de tremolo: het kost veel moeite de tremolo-arm naar beneden te drukken, laat staan de brug subtiel en evenmatig te bedienen voor een vibrato.

Geluid

Het drietal Seymour Duncan Fortuna elementen doet wat te verwachten is van deze opstelling en doet dit zeer verdienstelijk. Met een flinke dot compressie en een lichte nagalm komt er als bijna vanzelf funk uit je vingers gerold in positie vier. Voeg een goede dosis oversturing toe en bends zingen als de blues vanuit het halselement.

Waarin deze AZ zich onderscheidt is de blendfunctie van de tweede toonregelaar. Bezien vanaf de brug wordt in de eerste en tweede positie van de elementschakelaar het halselement bijgedraaid, in de vierde en vijfde positie wordt het brugelement bijgedraaid. In de derde positie blijft het middelste element enkel ingeschakeld, met geen hoorbare verandering door aan de Blender-regelaar te draaien. De Blender-regelaar is geen revolutie, eerder een evolutie van de dyna-MIX 10-optie op de AZ2402. Waar de Alter-switch op de AZ2402 de powertap op de humbuckers activeert voor realistische enkelspoelsgeluiden, draai je op deze AZ2203N meerdere enkelspoelselementen bij elkaar in verschillende gradaties voor een voller geluid dat richting een humbucker gaat met de helderheid van enkelspoelselementen. Met de Blender-regelaar halverwege komt oversturing echt tot leven, waarbij het halselement een speciale vermelding verdient: een volle basrespons gebalanceerd met hoogmidden dat goed door een mix prikt zonder schel of overdreven aanwezig te zijn. Draai je de Blender-regelaar volledig open, dan krijg je een voller, moderner Strat-geluid door de interessante elementcombinaties.

In de praktijk kun je het zien als een ingebouwde cleanboostregelaar, die het frequentieprofiel van de reguliere schakelaarpositie uitvergroot zonder overdreven scherp of modderig te worden. Of je nu Clapton, Gilmour, SRV, Mayer, Lettieri of Wong wilt naspelen, de AZ2203N stelt je in staat hun geluid na te bootsen. Hiernaast kun je met de Blender-regelaar en de zeer responsieve volume- en toonregelaars met gemak een eigen sound creëren.

Conclusie

De AZ2203N oogt traditioneel, maar is in werkelijkheid een veelzijdig werkpaard dat voor elke liefhebber van enkelspoelsgeluiden veel te bieden heeft. De combinatie van een bijzonder fijne hals, veelzijdige elementen die door de Blender-regelaar een scala aan geluiden voortbrengen en alle moderne gemakken (op de brug na), maken deze gitaar een genot om te bespelen. De AZ2203N nodigt uit elke keer weer nieuwe dingen uit te proberen na het bekende werk gespeeld te hebben. G

IBANEZ AZ2203N PRESTIGE

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Klassiek uitziende Strat met moderne gemakken die moeiteloos elk gewenst enkelspoelsgeluid voortbrengt en meer

IBANEZ AZ2203N PRESTIGE

RICHTPRIJS: € 2099,-
LAND VAN HERKOMST: Japan
TYPE: elektrische solidbody met dubbele cutaway
BODY: elzenhout
BRUG: Gotoh T1502S
TOETS: palissander met parelmoeren inleg
HALS: AZ ovale C, S-Tech Wood geroosterd esdoorn met compoundradius (228 mm bij topkam tot 305 mm bij fret 22)
FRETS: 22 roestvrijstalen jumbofrets met Prestige fret edge treatment
MENSUUR: 25,5 inch (648 mm)
BREEDTE TOPKAM: 42 mm
TOPKAM: been
ELEKTRONICA: 3x Seymour Duncan Fortuna enkelspoelselement, 1x volume-, 1x toon- en 1x Blender-regelaar, 5-wegelementschakelaar
HARDWARE: verchroomd, Gotoh Magnum Lock stemmechanieken met H.A.P.(Height Adjustable Post)
LAK: hoogglans
AFWERKING: Black (testmodel), Antique Turquoise
LINKSHANDIG: nee
EXTRA: wordt geleverd inclusief Ibanez Hardshell koffer
DISTRIBUTIE: Hoshino Europe B.V., Mijdrecht, tel. 0297-567788
WEBSITE: hoshinoeurope.com

OVERTREFFENDE TRAP

BOSS KATANA-ARTIST MKII

De succesvolle en betaalbare Katana-reeks krijgt een nieuwe aanvoerder. Deze top heeft volop sounds aan boord, maar is de kwaliteit goed genoeg voor de kenners? tekst **Nick Guppy** foto's **Phil Barker**

De herziene Boss Katana-reeks heeft zich inmiddels bewezen als de optimale oplossing voor gitaristen van alle niveaus die op zoek zijn naar een digitale modelingversterker. Het meest uitgebreide model van de huidige reeks is de Katana-Artist MkII, in combinatie met Waza G12W luidsprekers. De comboversie is al een tijdje op de markt en voor wie serieus indruk wil maken met zijn sound is er nu de Boss Katana-Artist MkII top, met bijpassend 2x12 kabinet met twee G12W's.

Deze nieuwe top ziet er hetzelfde uit als de rest van de reeks, met zijn zwarte vinyl, zilverkleurige rand en witte opschriften op het bedieningspaneel. De multiplex behuizing omgeeft een robuust stalen chassis met daarin de elektronica van de Katana.

Zoals je mag verwachten heeft het circuit weinig gemeen met een conventionele gitaarversterker en een kijkje in het binnenste doet eerder denken aan een Boss synthesizer. De componenten zijn voor het merendeel miniatuur smd's, met een grote printplaat verticaal achter het bedieningspaneel en een horizontaal geplaatst moederbord tegen de achterkant van het chassis.

Het moederbord wordt bevolkt door een aantal specifieke Roland chips, waaronder de ESC2 klankgenerator, die in meer Roland producten gebruikt wordt. De voeding en inputcomponenten zijn op kleinere printplaten geplaatst en meest opvallend binnenin zijn het forse warmterooster voor de output en een al even forse voedingstrafo. Trouwens, ons testmodel is voor 240 volt en kan niet naar een ander voltage geschakeld worden, mocht je hem in landen met een andere netspanning willen gebruiken.

De layout van het bedieningspaneel is logisch en alle bijschriften zijn duidelijk leesbaar. Na de (enkele) ingang volgt de draaischakelaar om een van de vijf originele Boss versterkertypes te kiezen: Acoustic, Clean, Crunch, Lead en Brown, waarbij de laatste is overgenomen van de Boss Waza versterker. Een Variation-knop geeft toegang tot vijf alternatieven voor een totaal van tien ampsounds.

Vertrouwd uitziende regelaars voor gain, volume, bass, mid en treble worden gevolgd door levelregelaars voor de ingebouwde effecten van de Katana. Twee dubbele draaiknoppen bedienen boost, modulatie, effecten (non-modulatie effecten als wah en octaver) en delay, en een derde knop is voor de digitale reverb van de Katana.

Er zijn 30 geheugenplaatsen aan boord voor effecten, waaronder zes voor reverb, verdeeld over twee banken en gelijk gekleurde groepen van drie. De geheugenplaatsen voor reverb kunnen met delay worden gecombineerd voor meer flexibiliteit. Verlichte keuzeschakelaars laten door middel van kleuren zien welk effect is ingeschakeld en natuurlijk is er een taptempo-knop.

Na de effectafdeling zien we de regelaars voor presence, mastervolume, solovolume en vermogen (Power Control), waarmee je het vermogen van de Katana kunt terugschakelen van de maximale 100 watt naar 50 en 0,5 watt, met een standby/mute-optie.

Daarboven zijn de keuzeknoppen voor kanaal en bank geplaatst; de versterker kan vier kanaalpatches opslaan in twee banken, voor een totaal aantal presets van acht. De Panel-knop is een handige toevoeging want die zet de Katana in de 'wat je ziet op het bedieningspaneel is wat je krijgt'-modus.

Aan de rechterkant vinden we de Cabinet Resonance-selectieschakelaar en een tone shape-keuzeknop die één van de drie EQ-presets selecteert die kunnen worden geprogrammeerd in de bijbehorende, sterk verbeterde Katana Tone Studio app, met een aan/uitschakelaar voor de globale EQ van de Katana.

Aan de achterzijde zitten drie luidsprekeraansluitingen, met jacks voor een aux in, effectloop send/return, koptelefoon/opname-uitgang en preamp line out/power amp in. Er zijn aansluitingen voor voetschakelaars om van kanaal/bank te wissele, plus een expressiepedaal; of kies de GA-FC/GA-FC EX footcontroller. Ook kun je een tweede Katana aansluiten om van echt stereo te genieten. Ten slotte is er een midi-ingang en een usb b-aansluiting

Rivalen
- Blackstar Silverline Deluxe Head
- Marshall Code 50
- Yamaha THR100H Dual

BOSS ONDERSCHEIDT ZICH MET DE PERFECTE BALANS TUSSEN GELUIDSKWALITEIT EN GEBRUIKSGEMAK

De bijpassende speakerkast bevat twee Waza Craft G12W luidsprekers met de punch en dynamiek van een Britse jarenzestig-stack

BOSS KATANA-ARTIST MKII HEAD
RICHTPRIJS: € 645,-
LAND VAN HERKOMST: Maleisië
TYPE: digitale modeling-preamp en transistor-eindtrap
VERMOGEN: 100 watt RMS, schakelbaar naar 50 en 0,5 watt
BUIZEN: geen
AFMETINGEN: 29,6 x 63,1 x 24,6 cm (hxbxd)
GEWICHT: 12,4 kg
KABINET: MDF
KANALEN: 8 interne presets in 2 banken van 4
REGELAARS: Amp Type, Gain, Volume, Bass, Middle, Treble, Booster/Mod level, FX/Delay level, Tap tempo, Reverb, Presence, Master Volume, Solo Volume, Contour select, Global EQ select, Power Control, Cabinet Resonance, Line Out, Air regelaar. Bank A/B select, 4x patch select
VOETSCHAKELAAR: solo-voetschakelaar, voetschakelaar die wisselt tussen 2 kanalen en 2 banken, of GA-FC footcontroller voor volledige controle over programma/effecten en loopfunctie of midi
EXTRA FUNCTIES: schakelbaar vermogen, koptelefoon/opname- en lijnuitgang met luidsprekeremulatie, aux in, seriële/parallelle effectloop, usb, midi in, power amp in, stereo expand-optie, 'Air Feel'-optie, 3x luidsprekeruitgang (1x 8 ohm, 2x 16 ohm)
OPTIES: FS-6 dubbele voetschakelaar. Voor meer controle kies je de programmeerbare GA-FC footcontroller of de nieuwe GA-FC EX controller. Wil je de interne wah/whammy-effecten gebruiken, dan is er het Boss EV-30 dubbele expressiepedaal
REEKSOPTIES: de bijpassende 2x12 luidsprekerkast met 2 Waza G12W speakers kost € 699,-. De Katana-Artist II is ook verkrijgbaar als 1x12 combo (€ 659,-)
DISTRIBUTIE: Roland, Westerlo (B), tel. (0032) (0)14575811
WEBSITE: boss.info/nl

om audio naar je recorder te sturen. Via die laatste kun je verbinding maken met de Tone Studio app. Deze app is een essentieel onderdeel van de Katana omdat je daarmee, onder andere, de effectparameters kunt editen.

Gebruik

De originele versterkergeluiden van de Katana zijn niet gemodelleerd naar een specifiek voorbeeld, hoewel we denken dat moederbedrijf Roland bij zijn initiële Tube Logic-research gebruikgemaakt heeft van vintage tweed Fenders. Wij horen dat terug in de Artist II's Clean, Crunch en Lead preset. Zoals gezegd komt de Brown-sound van de Boss Waza top en de extra boventonen resulteren in een gierende solosound met een vocale kwaliteit die verslavend is. Dankzij de variaties is het aantal basisgeluiden verdubbeld en dat moet voldoende zijn voor iedereen. Zelfs zonder de uitgebreide EQ en effecten aan te spreken, en met alleen het bedieningspaneel voor ons, valt er al van alles te genieten, clean en vervormd.

Gebruikt als standaard gitaarversterker klinkt de Katana-Artist MkII authentiek, met een prima respons op je spel en een voortreffelijke dynamiek, dankzij de 100-watt klasse AB eindtrap en de bijpassende 2x12 luidsprekerkast. De aanwezige Boss G12W Waza luidsprekers reproduceren de vintage 'Greenback'-sound, met aanzienlijk meer vermogen. Deze topspeakers zijn echter niet licht van gewicht: hoewel de enkele handgreep anders doet vermoeden, weegt de kast bijna 30 kilo.

Zoals je van Boss mag verwachten zijn de effecten uitstekend en veel zijn gebaseerd op beroemde Boss en Roland hardware. Je kunt er in de Tone Studio app ruim 60 kiezen en er 30 opslaan in de versterker zelf. Nieuwe pedaaleffecten zijn de pitchshifter- en wah-opties, naast chorussen, flangers, rotaryspeaker-simulaties, analoge en digitale delays (inclusief een uitstekend model van de klassieke 1983 SDE-3000) en vijf verschillende reverbmodellen. Met behulp van een als 10-bands grafisch geconfigureerde EQ lukte het ons allerlei sounds uit de effecten te halen, van blues tot metal, inclusief een aantal bekende historische gitaarsounds.

Voor livegebruik heeft de solofunctie eigen instellingen voor volume, gain en EQ, en daardoor schakel je eenvoudig tussen funky slagjes en gillende solo's. Gitaristen die willen spelen en niet willen programmeren, kunnen gebruikmaken van kant-en-klare presets die online te vinden zijn op Boss' Tone Central en Tone Exchange, via de Tone Studio app. Die presets laten op een indrukwekkende manier horen waar de Katana-Artist II toe in staat is.

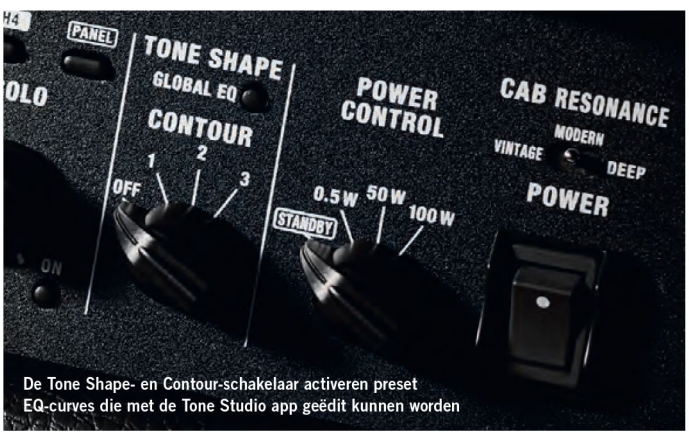

De Tone Shape- en Contour-schakelaar activeren preset EQ-curves die met de Tone Studio app geëdit kunnen worden

Conclusie

De digitale modelingtechnologie is inmiddels zo ver ontwikkeld dat vrijwel elke sound die je als gitarist kunt verzinnen gereproduceerd kan worden. Natuurlijk is daarmee niet elke modelingversterker even goed of even makkelijk in het gebruik. Met de Katana-reeks onderscheidt Boss zich van de rest juist vanwege de perfecte balans tussen geluidskwaliteit en gebruiksgemak en dat voor een relatief lage prijs. Geen wonder dat deze versterkers zo populair zijn onder beginners, semi-pro's en professionals.

De aanwezige geluiden zijn goed genoeg om direct te gebruiken voor opnames en dankzij de Tone Studio app is programmeren - ondanks de uitgebreide mogelijkheden - een eitje.

De Katana-Artist II is bedoeld voor professionals en de extra regelaars op het bedieningspaneel maken het een serieuze partner voor livewerk, met bovendien voldoende vermogen om elke zaal aan te kunnen. We vinden hem ook best betaalbaar voor alles wat hij te bieden heeft, ook al moet je de forse 2x12 luidsprekerkast erbij kopen. Die zou trouwens een stuk handzamer worden als er twee handgrepen op zaten!

Hoe dan ook, deze top is absoluut een kanshebber als je alles wat Katana te bieden heeft wilt ervaren. G

BOSS KATANA-ARTIST MKII HEAD
OORDEEL
GITARIST ZEGT: Een krachtige, professionele versterker die geweldig klinkt dankzij de Waza luidsprekers in de bijpassende (loodzware) luidsprekerkast

KIRK HAMMETT
SIGNATURE SERIES
LTD KH-V
"
When I saw the first KH-V, it was like the perfect hybrid of reality and my vision. I literally got goosebumps! it's an amazing, amazing guitar.
- Kirk Hammett
Photo by Ross Halfin
Available now in Metallic Gold, Black Sparkle and Red Sparkle finishes. Specs and info at:
ESP
ESPGUITARS.COM
sound-service.eu

Strymon Cloudburst Ambient Reverb

De zevende

Strymon geeft het Cloud-algoritme uit de BigSky zijn eigen pedaal, de eerste in een nieuwe, compactere serie. tekst **Trevor Curwen** foto's **Olly Curtis**

STRYMON CLOUDBURST AMBIENT REVERB
RICHTPRIJS: € 324,-
LAND VAN HERKOMST: VS
TYPE: ambient reverb-pedaal
BIJZONDERHEDEN: true of gebufferde bypass, volledige midi-implementatie, 300 presets, jfet-voorversterker input, Spillover-mode, kill-dry functie, usb voor midi I/O en upgrades
REGELAARS: Decay, Mix, Pre-Delay, Tone, Mod, Ensemble-schakelaar, mono/stereo-schakelaar, bypassvoetschakelaar
AANSLUITINGEN: standaard trs-ingang, standaard trs-uitgang, standaard trs exp/midi, usb
VOEDING: 9V netadapter (niet inbegrepen), 250 mA minimum
AFMETINGEN: 5,4 x 6,8 x 11,5 cm (hxbxd)
DISTRIBUTIE: Pro Media Connect, Nieuw-Vennep, tel. 0252-629365
WEBSITE: promediaconnect.nl

Met het Cloudburst reverbpedaal brengt Strymon de eerste van een serie kleinere, betaalbare pedalen uit. Mogelijk hebben ze een voorbeeld genomen aan Eventide, dat het populaire Blackhole reverb-algoritme uit zijn Space pedaal een nieuw thuis gaf in de vorm van een van de dot9 pedalen. De Cloudburst biedt een uitgebreide versie van het Cloud-algoritme, dat te vinden is in Strymons vlaggenschip, het BigSky reverbpedaal. Dit algoritme mag dan het startpunt geweest zijn, het is bewerkt tot een flexibeler geheel. Belangrijkste onderdeel van de vernieuwing is de functie van de decayknop, die tegelijkertijd de waarde van verschillende parameters aanpast om het soort reverb te laten passen bij de lengte van de uitsterftijd. Veel meer dan bij het originele algoritme kun je nu kleinere ruimtes simuleren door middel van een korte uitsterftijd. Die vind je in de eerste helft van het bereik van de decayknop; draai je verder door, dan krijg je de ruimtelijke soundscapes van de oorspronkelijke BigSky Cloud, met uitsterftijden van wel 50 seconden. Ook nieuw is de Ensemble-functie, die is bedoeld om rijke strijkersgeluiden te creëren.

De Cloudburst neemt fysiek weinig plaats in op je pedalenplank. Hij is iets korter dan een Boss pedaal en heeft aansluitingen aan de kopzijde zodat je hem direct tegen een ander pedaal aan kunt zetten. Trs-jacks maken het mogelijk het pedaal in een standaard mono-, mono in/stereo uit- of stereo in/stereo uit-configuratie aan te sluiten. De exp/midi-jack heeft veel functies waaronder volledige midi-capaciteit, inclusief toegang tot 300 interne presets. Een andere mogelijkheid is het aansluiten van een expressiepedaal voor het regelen van elke parameter onder de knoppen, en er kunnen diverse voetschakelaarbare functies ingesteld worden. Per voetschakelaar kun je een preset oproepen of er een gebruiken voor de Freeze- en Infinite-functie. Met Freeze kun je een deel van het reverbsignaal eindeloos laten doorklinken om daar overheen te spelen zonder er noten aan toe te voegen. Infinite houdt de reverb van alle inputsignalen aan, inclusief de nieuwe noten die je speelt.

De Ensemble-functie voegt rijke strijkersgeluiden toe aan de galm

Gebruik

De nieuwe wat-je-ziet-is-wat-je-hoort interface van Strymon is erg welkom omdat voor dagelijks gebruik geen enkele knop of regelaar een dubbelfunctie heeft. De mixregelaar gaat van geen effect tot alleen effect (50/50 mix is rond 3 uur). Bij het instellen van een reverbsound begin je met de decayknop. Zet je die laag, dan ontstaan er allerlei praktische opties. Zo kun je wat lucht rond je droge geluid krijgen of heel precies de fysieke ruimte van een kleine kamer of zaal nabootsen. De toneregelaar is enorm handig, of het nu is om je reverbsignaal donker te kleuren of juist helder te laten klinken en meer op de voorgrond te plaatsen.

Even belangrijk is de pre-delay-knop, die bepaalt hoeveel ruimte er zit tussen je inputsignaal en het begin van de galm. Die versterkt het gevoel van ruimte, maar zorgt ook voor duidelijkheid omdat het effect van het oorspronkelijke signaal wordt gescheiden. Met een korte vertragingstijd is zelfs slapback mogelijk.

Welke reverb je ook kiest, de modulatieknop weet er wel raad mee. De modulatie heeft veel weg van een choruseffect, maar als je de regelaar verder opendraait, wordt niet langer de diepte van de modulatie maar de snelheid ervan aangepast, met uiteindelijk zelfs de specifieke klank van een snelle rotaryspeaker. Draai de decayknop door naar rechts en de lange galmen blijven als het ware in de lucht hangen.

Je kunt het Ensemble-effect best gebruiken om korte reverbs beter te laten klinken, maar het komt het meest tot zijn recht bij lange uitsterftijden, als apart muzikaal element. Volgens Strymon is het een dynamisch effect dat continu 48 verschillende frequentiebanden analyseert en aan alle activiteit daarin boventonen toevoegt - waarbij het ook nog een reageert op je

hemel

spel. In de praktijk is dat goed hoorbaar, waarbij de sensitiviteit van de klasse A jfet-voorversterker van het pedaal ongetwijfeld ook een rol speelt.
De extra hogere boventonen hebben een verschillend effect in de 'mp' (mezzo piano, vrij zacht) en 'forte' (luid) modus. Bij de eerste is er sprake van een fraaie verbreding van de sound terwijl het effect bij forte klinkt als een strijkerssectie, een beetje als de Solina stringsynthesizer uit de jaren zeventig, verscholen achter je gitaar. Zet de decay hoog, kies voor veel effect in de mixratio, schakel forte in en met tone en mod naar smaak drijf je al snel weg op een wolk van sprankelende reverb. Goed, niet iedereen kan daar iets mee in zijn/haar muziek, maar elke gitarist heeft iets aan een goed reverbpedaal. En deze Strymon is een heel goed pedaal, met allerlei extra's voor het geval dat je daarvoor in de stemming bent.

Conclusie

Dit is een pedaal met een enkel algoritme en je kunt dus niet kiezen uit verschillende soorten reverb. Het ontwerp van Strymon is echter zo slim, dat de Cloudburst veel meer aankan dan je zou denken. Ben je op zoek naar lange ruimtelijke galmen van topkwaliteit, dan vind je die hier - met of zonder sfeervolle strijkers-achtige texturen. Maar het pedaal heeft ook een hele praktische voorraad meer conventionele reverbs voor dagelijks gebruik in huis. De compacte afmetingen en het feit dat de bediening niet simpeler kan, maken dit een topkandidaat voor elke pedalenplank, als reverbpedaal of als creatieve partner voor muzikale ontdekkingstochten.

STRYMON CLOUDBURST AMBIENT REVERB

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Compact, eenvoudig te bedienen pedaal met alle reverbs die je nodig hebt plus midi-functionaliteit

Rivalen

- Eventide Blackhole
- Meris Mercury7
- Walrus Audio Slötvå Multi Texture Reverb

Martin SC-10E

Martin door

De nieuwe Martin SC-10E is een onconventionele en innovatieve gitaar. Op (bijna) alle fronten komen de wereld van de akoestische en de elektrische gitaar bij elkaar. Is dit de perfecte synthese? tekst **Hein van Dongen**

Het eerste wat opvalt bij de SC-10E is de asymmetrische bodyvorm. Het silhouet van de klankkast zou ook bij Fender passen. De donkere toets, de zwarte kopplaat en de zwarte open-gear stemschroeven geven de gitaar een heel eigen uitstraling.

Bouw

De bevestiging van de hals aan de body is ongebruikelijk. In de hiel zit een opening met een stelschroef er in waarmee je in combinatie met een andere stelschroef in het achterblad de hals niet alleen kunt afstellen, maar zelfs compleet kunt loshalen. Martin noemt deze halsbevestiging het Sure Align-systeem (voluit: Sure Align Linear Dovetail Neck Joint). Het zorgt ervoor dat de (afneembare) hals makkelijk verstelbaar is, maar draagt ook bij aan een optimale bespeelbaarheid. Er was bij onze testgitaar trouwens geen enkele reden om de hals te gaan verstellen, want de afstelling van de gitaar was simpelweg perfect. Een piepklein minpuntje van ons testexemplaar: het viel op dat de onderlinge afstand van de snaren bij de topkam niet helemaal gelijkmatig was.

De SC-10E lonkt naar gitaristen met een elektrische speelstijl

Door het klankgat heen zie je de bracing op het achterblad in de vorm van een X. Kijk je in de gitaar dan zie je ook een stemapparaatje met een sierlijk rond venstertje dat bijzonder goed af te lezen is.

Spel en sound

Als je gaat spelen merk je meteen dat dit een instrument is met een heel eigen karakter. De SC-10E lonkt met zijn 'snelle hals' en heerlijke toets naar gitaristen die een soepele speelstijl hebben die je associeert met een elektrische gitaar. De cutaway maakt de hoge regionen op de hals optimaal bereikbaar.

De SC-10E speelt niet alleen voortreffelijk, zo klinkt hij ook. De eerste akkoorden nodigen al meteen uit tot verder spelen en dat betekent dat onze testgitaar voorlopig niet meer teruggaat in de bijgeleverde gigbag. De gitaar produceert een krachtig en sprankelend geluid. Het laag is niet heel zwaar van karakter en (misschien juist daardoor) heel mooi verweven in het hele toonspectrum. De definitie van de noten is voortreffelijk. Over de hele hals is het volume in balans en het meest verrassend is de enorme projectie. Je zou de gitaar dus heel goed met een microfoon kunnen versterken, als je dat zou willen. En misschien zou je dat inderdaad wel willen, als je de SC-10E even ingeplugd hebt.

Versterking

De SC-10E is vooral ook bedoeld voor gebruik op het podium. De bodyvorm wordt geacht de feedback te verminderen. De gitaar is uitgerust met een Fishman MX-T element, waarvan de potmeters in het klankgat zijn weggewerkt. Het versterkte geluid heeft helaas niet de grote klasse van het akoestische.

Nu weet waarschijnlijk iedere gitarist die wel eens met verschillende piëzo-elementen in zijn gitaren heeft geëxperimenteerd, dat hetzelfde systeem op de ene gitaar beter

Rivalen
- Ibanez AE275-LGS
- Lava Music ME 3
- Martin SC-13E

breekt grenzen

werkt dan op de andere. Dat betekent niet meteen dat een bepaalde pickup of preamp op zich niet goed is, maar voor elke gitaar heb je eigenlijk een systeem nodig dat er de perfecte match mee vormt. Wat mij betreft is dat hier niet het geval. Het piëzogeluid is korrelig en schril en het heeft om goed te klinken een radicale EQ nodig die de toonregeling in de gitaar niet kan leveren. Vergeleken met versterkingssystemen van de concurrentie, zoals het Expression System 2 van Taylor, klinkt de combinatie van deze SC-10E en de Fishman MX-T wat 'goedkoop' voor een gitaar in deze prijsklasse. De gitaar zou misschien beter zijn als er helemaal geen pickup op zou zitten, zodat de koper zelf kan kiezen waarmee hij dit bijzondere instrument zou willen versterken.

Conclusie

De Martin SC-10E is een heel opvallende gitaar die klinkt als een klok en voortreffelijk speelt. Misschien vooral een uitkomst voor gitaristen die een standaard dreadnought te zwaar vinden qua toon en speelgemak. Een bijna perfect instrument, waarmee Martin een nieuw publiek kan aanspreken. Om de euforie iets te temperen: het versterkingssysteem haalt er niet echt uit wat er in zit. Daarom loopt de gitaar de welverdiende vijf sterren mis. Of anders gezegd: simpelweg 5 sterren voor de gitaar, alsof we niet hebben gezien dat je hem inderdaad zou kunnen inpluggen.

MARTIN SC-10E

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Vernieuwende akoestische gitaar die er prachtig uitziet, meesterlijk klinkt en geweldig speelt. Het versterkte geluid is niet van dezelfde klasse

MARTIN SC-10E

RICHTPRIJS: € 1600,- (incl. luxe gigbag)
LAND VAN HERKOMST: VS (ontwerp), Mexico (bouw)
TYPE: folkgitaar met cutaway
BOVENBLAD: massief sitka sparren
ZIJ- EN ACHTERKANT: gelamineerd koa
TOETS: Richlite
BRUG: Richlite
MENSUUR: 645 mm (25,4 inch)
BREEDTE TOPKAM: 44,5 mm (1,75 inch)
SNAREN: Martin Lifespan 2.0, fosforbrons
ELEKTRONICA: Fishman MX-T piëzopickup, volume- en toonregelaar
AFWERKING: transparante zijdeglanslak
DISTRIBUTIE: Algam Benelux, Antwerpen (B), tel: +32 3 3344750
WEBSITE: algambenelux.be

StageCoach Sessions

Videoseries voor muzikanten

Leif de Leeuw *in serie Snarenplukkers*

Richard Hallebeek *live gitaarles en interview*

Jan Wouter Oostenrijk *live, gitaarles en interview*

Wouter Planteijdt *in serie Snarenplukkers*

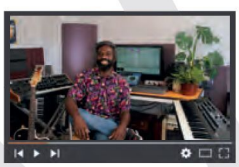

Rory Ronde *Neo-Soul Gitaar & Neo-Soul Productions*

Jan Hendriks *in serie Snarenplukkers*

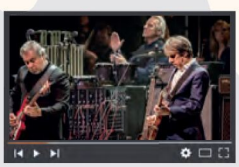

Jac Bico *Gitaarsounds van The Beatles*

Mozes Rosenberg *gipsyjazz gitaar*

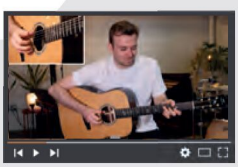

Gareth Pearson *fingerstyle gitaar*

Check ***Musicmaker.nl, Gitarist.nl, Slagwerkkrant.nl, DeBassist.nl, Interface.nl***

Music Maker · Gitarist · Slagwerk Krant · De Bassist · Interface

StageCoach Sessions is een productie van ***Macho Brand Music Video Productions*** *in samenwerking met* ***Keijser 18 Mediaproducties***

DPA 2012 pencil mic

Compact & robuust

Het Deense DPA Microphones introduceert met de 2012 Compact Cardioid microfoon een allround ‘pencil mic’ die net zo goed voor akoestische instrumenten als voor een speaker gezet kan worden. tekst **Steven Faber**

Gitaristen kennen DPA wellicht van de zwanenhalsmicrofoontjes (DPA 4099) die je op een akoestische gitaar kunt plaatsen. Ze werken uitstekend om de akoestische sound te vangen, maar zijn minder geschikt voor wilde podiumacts. De nieuwe 2012 Compact Cardioid microfoon is bedoeld voor alle akoestische instrumenten, maar kan net zo goed voor een blazende speaker gezet worden, omdat hij een hoge geluidsdruk aankan. Daarbij is hij klein en heel stevig uitgevoerd. Ideaal voor livegebruik, dus.

Ontwerp

De 2012 is een kort pijpmicrofoontje van zo’n 9,5 cm lang dat wordt geleverd met een etui compleet met houder en windkap. Met zijn cardioïde karakteristiek is hij geschikt als richtmicrofoon en omdat het een condensatormicrofoon is, heeft hij fantoomvoeding nodig.

Gebruik

Als gitarist gebruik je waarschijnlijk een SM57 voor je gitaarkabinet en wellicht een condensatormicrofoon voor het opnemen van akoestische partijen. In beide situaties hebben we de 2012 getest. Dat is natuurlijk een beetje appels met peren vergelijken, want de SM57 is een dynamische en geen condensatormicrofoon. Toch hebben we dit gedaan omdat de 2012 voor dezelfde toepassing gebruikt kan worden en omdat de klank van de SM57 zo bekend is dat je je de verschillen goed kunt voorstellen.

Wat als eerste opvalt is dat de DPA 2012 heel prettig te hanteren is door zijn kleine formaat, stevige uitvoering en heel solide microfoonhouder. Dat maakt dat hij minder ruimte inneemt voor je combo of speakerkast. Daarbij heeft hij een laag gewicht waardoor het nooit wankel wordt als je werkt met een lang uitgeschoven arm van de microfoonstandaard.

In vergelijking met de SM57 liet de 2012 bij onze test meer punch horen bij elke aanslag (fijn voor het onderscheid van noten bij snelle passages) en klinkt hij helder en krachtig met een mooi piano-achtig laag. Bij akoestische opnames viel ook de heldere klank op met prettig gelijkmatig hoog en midden.

Conclusie

De DPA 2012 Compact Cardioid microfoon is dankzij zijn vlakke frequentierespons en groot frequentiebereik een eerlijke microfoon die je als gitarist overal voor kunt inzetten. Het zou ons niet verbazen als hij dankzij zijn kleine en stevige ontwerp vooral populair gaat worden in live-settings. G

DPA 2012 PENCIL MIC

RICHTPRIJS: € 729,-
LAND VAN HERKOMST: Denemarken
TYPE: kleinmembraan condensatormicrofoon
POLAIRPATROON: cardioïde
FREQUENTIEBEREIK: 20-20.000 Hz
DYNAMISCH BEREIK: 131 dB
MAX. SPL: 156 dB piek
GEVOELIGHEID: 8 mV/Pa, -54 dB re. 1 V/Pa
AANSLUITING: xlr
AFMETINGEN: 9,4 x 1,9 cm
GEWICHT: 83 gr
KLEUR: zwart
TOEBEHOREN: microfoonhouder, windkap en etui
REEKS: de 2012 is ook als stereopaar beschikbaar en daarvoor zou je ook de eveneens nieuwe 2015 Wide Cardioid microfoon kunnen gebruiken
DISTRIBUTIE: DPA Microphones, Alleroed (Denemarken), tel: + 45 4814 2828
WEBSITE: dpamicrophones.com

DPA 2012 PENCIL MIC

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Allround inzetbare kwaliteitsmicrofoon

Rivalen

- Audio-Technica AT 4053B
- Neumann KM184

Harley Benton Twoface

Een no-nonsense bluesbox met twee gezichten. tekst **Alex Lynham**

Be Twoface is een gecombineerd Tube Screamer-stijl overdrive- en tremolopedaal van Thomanns huismerk. Stijlvol is hij misschien niet, efficiënt wel. De behuizing is compact, met een voetschakelaar per effect plus een tuimelschakelaar om de volgorde van de effecten te veranderen. Met de Warm/Hot-schakelaar zijn er twee smaken overdrive in huis. Verder functioneert alles zoals verwacht.

Gebruik

Ingeplugd in een kleine buizenversterker levert de 'volume omhoog, gain naar beneden'-strategie smaakvolle vervorming met compressie op voor bluesy licks. Van daar is het maar een klein stukje naar moderne rock. Gaan we van een Fender singlecoil naar een Gibson humbucker, dan resulteert de Hot-instelling in krachtige akkoorden die, afgedempt, zelfs naar metal smaken. Afhankelijk van je versterker moet je level en gain dan bijstellen, anders klinkt het soms wat scherp.

De Twoface is duidelijk bedoeld voor de bluesgitarist die over een buizenversterker speelt zonder tremolo. Het beste resultaat kregen we met de overdrive als boost voor de (optische) tremolo. Die laatste kan ook subtiel zijn, bijvoorbeeld met weinig diepte en snelheid. De biasregelaar maakt de golfvorm asymmetrisch en dat klinkt te gek met veel gain, zeker als je je buizenamp flink opendraait.

Conclusie

Er is niets mis met de Twoface. Al met al is het een goed gebouwd, goed klinkend, simpel pedaal. Dat mag ook wel. Het Tube Screamer-circuit is al meer dan veertig jaar oud en een beetje doe-het-zelver knutselt in een weekeinde een tremolopedaal in elkaar. Revolutionair is de Twoface dus niet. Maar zoek je een combinatie van drive en tremolo om blues en rock te spelen over een buizenversterker, dan is dit een compact, goed klinkend en betaalbaar pedaal. G

HARLEY BENTON TWOFACE

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Prima pedaal voor bluesgitarist die over een buizenversterker speelt zonder tremolo

INFO: HARLEY BENTON TWOFACE **TYPE:** OVERDRIVE/TREMOLOPEDAAL **PRIJS:** € 79,- **WEBSITE:** HARLEYBENTON.COM

Korg Pitchblack XS

De Korg Pitchblack XS is, ondanks zijn naam, niet de kleinste tuner in de Korg-familie. Wel is hij handig en praktisch door een bijzonder beeldscherm. tekst **Chris Dekker**

Ondanks de opmars van de cliptuner zitten er een aantal voordelen aan een stagetuner oftewel een stempedaal op je pedalboard. Zo kun je in stilte stemmen als je zanger een nummer aankondigt of als je collega-gitarist een intro speelt. Of je mute je hele systeem, wat makkelijk is met bijvoorbeeld een instrumentwissel of pauze.

Zulke stemapparaten heb je in alle soorten en maten, waarbij de kleine Korg Pitchblack Mini en de meest compacte, de TC Polytune 3, favorieten zijn. 'Real estate' oftewel de ruimte die een pedaal inneemt op je board, is belangrijk want hoe kleiner de pedalen, hoe makkelijker er nog een extra fuzz tussen kan. Het nadeel van die kleintjes? De afleesbaarheid, de kleine voetschakelaar en, als je ze echt strak naast een ander pedaal zet: je moet goed mikken.

Schakelaar

Korg lost een en ander op. De XS is grofweg half zo groot als een gemiddeld Boss pedaal, zeg maar de schakelaar. En het leuke aan deze Korg is dat het hele pedaal inderdaad de schakelaar is! Het grote beeldscherm is sterk en ligt wat dieper in een stevige kunststof rand met profiel en het gehele binnenste is een groot en duidelijk beeldscherm. Naast op twee normale beeldschermmodi kun je hem ook op stroboscoop of halfstroboscoop zetten. Achterop heb je een knopjes voor kalibratie en om het scherm nog helderder te zetten. Er is een aansluiting voor een adapter en je kunt kiezen of het pedaal true bypass is of gebufferd, om het signaal bij lange kabelwegen een extra duwtje te geven. G

KORG PITCHBLACK XS

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Handig, duidelijk, kan tegen een stootje en met buffer

INFO: KORG PITCHBLACK XS **RICHTPRIJS:** € 99,- **TYPE:** STEMPEDAAL **WEBSITE:** VOERMAN.NL

JAVATAR
GUITARS

Sumardi,
Master Luthier of Javatar
and Homestead guitars

NEW
JAVATAR DELUXE

GAC DELUXE

ALL SOLID WOOD
ADIRONDACK TOP
MAHOGANY
SIDE AND BACK
EBONY FRETBOARD
LR BAGGS VTC PICKUP
GROVER TUNERS
TOP QUALITY GIGBAG

DS DELUXE

JAVATAR DELUXE SUNBURST GAC & DS

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Goed gebouwde gitaren met een voor hun prijs subliem geluid

Awarded with the maximum five stars
Gitarist no. 386, MAY 2023

HOMESTEAD AND JAVATAR GUITARS:
javatar-guitars.com & homestead-guitars.com
Tel. +31 23 543 17 50 info@javatar-guitars.com

allpedal

Alcmene
Klon type
Overdrive

Devil's Triad
Jeff Loomis signature

Slamurai
Versatile
Overdrive

www.allpedal.com

Allpedal is proudly distributed by FILLING DISTRIBUTION

Metallica is terug met een verpletterend nieuw album. Leadgitarist Kirk Hammett

“DE GROOVE IS ALLES”

Het grootste gitaaralbum van het jaar is er: Metallica’s ‘72 Seasons’. Leadgitarist Kirk Hammett vertelt ons hoe de legendarische band de inspiratie vond om nog heavier te klinken... tekst **Jenna Scaramanga** foto’s **Tim Saccenti**

en producer Greg Fidelman vertellen hoe '72 Seasons' tot stand kwam.

Er moet Kirk Hammett iets van het hart voor hij wil vertellen over Metallica's nieuwe album, '72 Seasons', en hoe de songs daarop ontstonden dankzij de spontane aanpak van de band van het proces van schrijven en opnemen.

"Ik ben op de eerste plaats een improviserend muzikant", vertelt hij. "Ik realiseer me nu dat alles wat we doen geïmproviseerd is. Songs schrijven is improvisatie. Melodieën schrijven is improviseren. Alles rond gitaarspelen is improvisatie."

En terwijl hij nog even doorgaat bekent hij een langdurige obsessie te hebben voor een van hardrocks beste leadgitaristen, Angus Young van AC/DC.

"Een van de redenen dat ik Angus zo goed vind, is dat elke solo die hij speelt weer anders is; hij herhaalt zichzelf nooit", zegt Kirk en vervolgt op samenzweerderige toon: "Ik moet bekennen dat mijn obsessie voor Angus op het nieuwe album eindelijk de bovenhand gekregen heeft. Ik luister al heel lang naar AC/DC, het gitaarspel van Angus en Malcolm. Ik heb het er niet vaak over omdat iedereen wel weet hoe goed zij zijn. Als je geen fan bent van AC/DC, dan snap je niks van gitaarspelen.

"Het spel van Angus is de perfecte combinatie van blues, hardrock en boogie, daarom bewonder ik hem zo. Hij heeft ook veel humor in zijn spel en toch is het intens. Hij is fucking onverslaanbaar! Alles wat Angus doet is organisch. Het kan hem geen reet schelen wat er in de gitaarbladen over hem geschreven wordt. Hij doet gewoon precies waar hij zin in heeft. En dat vind ik geweldig."

Volle kracht vooruit

Hetzelfde heeft Metallica gedaan met '72 Seasons', een album waarop de band precies doet wat ze in de jaren tachtig deden. Niet dat ze nog altijd hetzelfde klinken als toen, maar ze zijn vastbesloten zichzelf te blijven, wat de buitenwereld daar ook van mag denken.

Het gewicht van de geschiedenis kan een band te veel worden. Metallica's belangrijkste albums - zoals 'Master Of Puppets' uit 1986 en hun album uit 1991 waarvan er vele miljoenen zijn verkocht en dat voor altijd de bijnaam 'The Black Album' zal houden - zijn monumenten »

van metal waaromheen inmiddels meer dan dertig jaar aan herinneringen en mythes kleeft. Andere legendarische bands zijn bezweken onder dat gewicht tot ze alleen nog maar middelmaat produceerden. Maar op '72 Seasons' gaat Metallica op volle kracht vooruit, voortbouwend op hun geschiedenis, van hun wortels in thrashmetal tot de loodzware grooves van hun klassieke songs uit begin jaren negentig als *Enter Sandman* en *Sad But True*. Een paar songs van '72 Seasons' zullen je herinneren aan het oude Metallica, want dit is nu eenmaal Metallica. Maar we horen op het album ook nieuwe energie en inspiratie.

Afgezien van 'Lulu' uit 2011, de eenmalige samenwerking van de band met Lou Reed, is '72 Seasons' het derde studioalbum van Metallica sinds bassist Robert Trujillo Kirk en de twee oorspronkelijke leden, gitarist-zanger James Hetfield en drummer Lars Ulrich, kwam versterken.

Kirk ging in de jaren tussen dit album en het vorige, 'Hardwired... To Self-Destruct' uit 2016, opnieuw op zoek naar zijn eerste invloeden. "Ik ging terug naar alle gitaristen waar ik als kind naar luisterde", vertelt hij. "In de tijd van 'Hardwired' luisterde ik veel naar Michael Schenker en die generatie van gitaristen. Voor dit album ging ik zelfs nog verder terug. Ik realiseerde me dat er een hele generatie Britse gitaristen was die ik helemaal te gek vond. Zelfs obscure types als Kim Simmonds van Savoy Brown. Dus ik begon hun spel opnieuw te bestuderen en die Britse invloed klinkt ook door op '72 Seasons'."

Geheim wapen

Kirks fascinatie voor Britse bluesrock zien we terug in zijn keuze van gitaren en versterkers. Zijn belangrijkste gitaar is Greeny, de Les Paul uit 1959 die eerder eigendom was van Fleetwood Macs Peter Green en na hem Gary Moore. Kirk kocht het instrument in 2014 voor een onbekend bedrag "onder de twee miljoen". De versterking die hij kiest komt uit hetzelfde tijdperk. Marshalls?

"We hebben altijd Marshalls gebruikt", antwoordt Kirk. Dat kan zo zijn, ze waren niet eerder zo prominent aanwezig op een Metallica-album.

"Ik ben zo'n fan van Greeny's sound en de klassieke Britse aanpak van een Gibson Les Paul over een 50-watt Marshall. Wat een geweldige sound is dat toch. Ik heb een speciale Marshall die ik in de studio gebruik, een opgevoerd model uit de jaren tachtig. Die komt nooit de studio uit en altijd als we aan het opnemen zijn, val ik daar op terug."

Back in black: James Hetfield en Kirk Hammett

"Speel je een foute noot? Speel de volgende en het is voorbij"

Een ander essentieel onderdeel van de sound van Kirk Hammett is de Solodallas Schaffer Replica EX Tower, een replica van het tooncircuit van het Schaffer Vega Diversity draadloze systeem waarvan kenners weten dat het in gebruik is bij AC/DC.

"Het is een soort voorversterker met compressie", legt Kirk uit. "Gitaristen als Angus Young, David Gilmour en Eddie Van Halen wisten de output van de zender te boosten, daar komt ook die geweldige sound van Angus vandaan. De Tower is een geheim wapen - ik kan niet geloven dat ik jullie dit zit te vertellen! Dat is de reden dat mijn leadsound zo dynamisch is. Het klinkt heel vet, met veel middenfrequenties zonder dat het ooit neuzig of schel wordt. De harmonische vervorming is uniek. Ik kan een noot aanslaan op Greeny en die letterlijk voor altijd door laten klinken."

Hij vertelt verder: "Mijn gitaarsound op '72 Seasons' is gebaseerd op mijn livesound en dat is een Fractal Axe-Fx-model van een combinatie van mijn Fortin Meathead amp en mijn Dual Rectifier. We namen die leadsound, gaven het een beetje EQ en voegden de Tower toe en dat was het. Misschien dat er hier en daar een Tube Screamer inzit, want dat is ook een favoriet van me."

Hysterische whammy-solo

Voor partijen die om een Floyd Rose vroegen, gebruikte Kirk een oude favoriet.

"Wat gitaren betreft wisselde ik af tussen Greeny en mijn Mummy gitaar. Waarom zou ik op zoek gaan naar iets anders? De Mummy is mijn best klinkende ESP en Greeny... Iedereen weet hoe die klinkt! We hadden geen behoefte aan supercleane sounds. Er staat niet eens een ballad op dit album."

Het ontbreken van ballads reflecteert de ongelooflijke energie die Metallica voelde toen de band voor het eerst na de covid-lockdowns weer bij elkaar kwam. Nee, het belangrijkste element waren vette riffs. Een voorbeeld van zo'n riff zit in *Screaming Suicide*, een track waarbij Kirk zich liet inspireren door een andere vroegere held. "Die track is een eerbetoon aan Ritchie Blackmore. De melodie lijkt erg op wat hij speelt in (*de Deep Purple-klassieker*) *Black Night*. Een groot deel van mijn stijl en benadering komt van hem. Hij was een visionair die geweldige songs schreef. Ik heb veel aan hem te danken, zijn muziek en zijn ziel."

Kirk kreeg veel kritiek op de hysterische whammy-solo die hij speelt in de eerste track die van het album verscheen, *Lux Æternal*. En dat snapt hij.

"Die solo ging heel het internet over, tot het punt dat mensen hun eigen versie gingen doen", vertelt hij. "Ik moest er erg om lachen. Tuurlijk, iedereen kan een betere technische solo spelen dan iemand anders op elke song, maar daar gaat het toch niet om? Mijn fucking vrienden kunnen waarschijnlijk allemaal een beter solo spelen dan ik deed op *Lux Æterna*, maar de solo die erop staat is onderdeel van een ervaring. Voor mij is belangrijk dat ik in het moment zit en speel wat voor de song het beste is."

Opnieuw begint hij over hoe belangrijk spontaniteit is. "Ik werk constant om een betere improvisator te worden", vertelt hij. "Om beter in de groove te komen. De groove is alles. Als je in de groove zit, maakt het eigenlijk niet uit wat je speelt. Je kunt zelfs noten spelen van buiten de toonladder, als de groove er maar is. Speel je een foute noot? Speel de volgende en het is voorbij. Dat is mijn conclusie na veertig jaar spelen. Ik wou dat ik dat in de jaren zeventig en tachtig geweten had, maar ja…."

Meer melodie

Het nieuwe enthousiasme voor improvisatie heeft te maken met een recente ontdekking van Kirk. "Ik luister tegenwoordig veel naar prog en jazzfusion. Veel van die bands doen precies wat ik net zei. Ik mistte prog in het begin omdat ik naar Tygers Of Pan Tang en Angel Witch luisterde. Maar nu heb ik een hele nieuwe muziekwereld ontdekt."

Volgens hem heeft het verlangen naar spontaniteit ook het schrijven van songs beïnvloed. "Als we op een punt zijn dat we ergens niet uitkomen, is dat een teken dat we aan iets nieuws moeten gaan werken. We moeten niet vast komen te zitten, niet zitten mutsen over details. En als iets te ingewikkeld is om te spelen, hoort het waarschijnlijk niet op het album thuis."

Kirks bijdragen bestaan voor een belangrijk deel uit melodieën en hooks. In veel tracks dubbelt hij de partij van Hetfield in een hoger octaaf. "Soms is een octaaf hoger alles wat nodig is. We hebben allerlei harmonieën geprobeerd, maar dat gaat al snel mooier klinken dan de bedoeling is. Als ik mijn spel op dit album moest samenvatten, dan zijn mijn solo's vooral ritmisch. Zo speel ik tegenwoordig. Ik wil me onderdeel voelen van het ritme."

Voor Kirk betekent voor de song spelen meer melodie en minder shred. "Ik probeer binnen de grenzen van de song te blijven", zegt hij. "Natuurlijk kan ik zes of zeven arpeggio's over drie octaven achter elkaar zetten en dat eindeloos oefenen, alleen om te laten horen dat ik dat kan. Maar waar ga ik dat gebruiken? Veel mensen spelen vier of vijf akkoorden achter elkaar arpeggio's; dat klinkt toch als een oefening? Ik wil helemaal niet luisteren naar warm-ups en oefeningen. De enige gasten die wat mij betreft expressief met arpeggio's omgaan zijn Joe Satriani, Yngwie Malmsteen en Paul Gilbert."

Kirk gaat verder met zeggen dat melodisch spelen veel moeilijker is dan shredden. "Ik had de songs ook vol kunnen gooien met snelle, modale licks", vertelt hij. "Ik ken mijn modes: Hongaarse toonladders, symmetrische toonladders, heletoonstoonladders, ik ken al die shit. Maar past het ook? Verminderde licks: passen die? Misschien in onze eerdere songs, maar nu niet meer. Wat nu past, zijn melodieën die je bijna mee kunt zingen. En weet je wat? De beste toonladder voor vocale melodieën is de pentatonische. Er is een reden waarom blues zo expressief is en dat is de pentatonische toonladder. Het is eigenlijk moeilijk om iets te zeggen met pentatoniek omdat je maar vijf tonen tot je beschikking hebt. Daarom is modaal soleren makkelijker."

Spontaniteit

Afsluitend zegt Kirk nog dat zijn passie voor improvisatie ook terug zal komen in de liveshows die Metallica gaat doen. "Ik ben vast van plan elke solo elke avond compleet anders te doen als we live spelen", zegt hij. "Kijk naar oude video's van Ritchie Blackmore, Jeff Beck of Michael Schenker, zij spelen niet de solo's van het album - ze spelen waar ze op dat moment zin in hebben. Daar houd ik van, omdat het eerlijk is.

"Voor dit album heb ik 20 of 30 solo's geïmproviseerd, ze aan Lars en Greg (*Fidelman, producer*) gegeven, en gezegd: 'Doe ermee wat je wilt!' Ik weet dat ik live iets compleet anders ga spelen, dus elke keer dat je Metallica ziet, kun je iets anders van me verwachten. Als je een kaartje voor ons koopt, hoef je niet bang te zijn dat je een kopie van het album te horen krijgt.

"We leven in een tijd waarin je op elk moment video's van je favoriete bands kunt bekijken, dus er moet een reden zijn voor mensen om nog naar liveshows te gaan." Hij lacht. "Spontaniteit, dat is mijn ding tegenwoordig - en als dat je niet bevalt, jammer voor je!"

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Lux Æterna (Los Angeles, CA - December 16, 2022)
WORKSHOP ESP School Of Metal Guitar: Metallica
SPOTIFY album '72 Seasons'

GITARIST.NL

ALIVE

Metallica's co-producer Greg Fidelman vertelt hoe het nieuwe album werd gemaakt - met Hetfields en Hammetts favoriete gear en de hele band bij elkaar voor een 'live'feel.

tekst **Jenna Scaramanga** foto's **Tim Saccenti**

De eerste keer dat Greg Fidelman met Metallica werkte, was als technicus tijdens de opnames voor het album 'Death Magnetic' uit 2008 - vanwege zijn goede relatie met de producer van dat album, Rick Rubin. Voor het album 'Lulu' uit 2011, Metallica's samenwerking met Lou Reed, kreeg Greg de rol van co-producer, naast gitarist James Hetfield en drummer Lars Ulrich. Diezelfde rol speelde hij op 'Hardwired... To Self-Destruct' uit 2016, het live-album 'S&M2' uit 2020 en nu '72 Seasons'.

"Het is geen traditioneel hardrockalbum", vertelt Greg als hij van wal steekt over de geschiedenis van '72 Seasons'.

Had de band een bepaalde richting in gedachten voor dit album?

& RIFFING

"Iedereen had wel wat riffs en ideeën overgehouden aan de periode in isolatie. Niemand vond het nodig het heel anders aan te pakken dan op het vorige album, 'Hardwired... To Self-Destruct'. Wel wisten we dat we een livefeel wilden omdat iedereen veel energie kreeg van eindelijk weer eens bij elkaar in dezelfde ruimte zijn. Grote delen van het album komen van de live-opnames, waar ze met zijn vieren tegelijk spelen. Het wordt niet beter dan dat!

"Misschien dat er hier en daar een vocale overdub inzit omdat tijdens de opnames nog niet alle teksten af waren. Die livefeel, dat was het plan vanaf het begin."

De gitaren hebben meer midden en minder gain dan op vorige Metallica-albums. Gebruikten jullie meer Brits klinkende versterkers?

"James heeft al heel lang een van die legendarische, door José Arredondo gemodificeerde Superlead Marshalls van eind jaren zestig, begin jaren zeventig. Alleen klonk die nooit goed, tot Dave Friedman - die goed bekend is met de modificatie - hem onder handen nam. Nu hoor je hem op elke track."

Welke andere versterkers zitten in de mix?

"James heeft combinaties van verschillende versterkers en de balans daartussen verandert per song. Er zit altijd een Mesa/Boogie Mark IIC++ in die hij al heel lang heeft en dan de José Marshall - in ieder geval een combinatie van die twee. Ook hebben we nog een Wizard 100-watt top met een Klon Centaur pedaal ervoor. En een Diezel top. Als we meer laag nodig hebben - met name op langzame songs - dan zetten we die erbij omdat die Diezel meer laag heeft dan de andere versterkers.

"Qua gitaren is er de Flying V die James al heeft sinds 'Kill 'Em All'. Het is een kopie van een Gibson maar klinkt ongelooflijk. Geef James die gitaar in handen en hij begint direct snelle riffs te spelen. Dus die hoor je op elke snelle song. Hij neemt al zijn partijen dubbel of driedubbel op. Dat doen we meestal met de ESP Explorer met de ingelegde middelvingers. Dat is volgens mij zijn eerste ESP en hij klinkt geweldig. Dan heeft hij nog zijn signaturemodel Snakebyte met een vreemde koperkleur. Daar hebben we er een stuk of twintig van geprobeerd en de best klinkende eruit gepikt. Dus meestal is het de V of de Snakebyte in combinatie met de ESP Explorer op de gedubbelde track. Op wat langzamere songs pakt hij soms een Les Paul."

Vijf vette riffs

Een paar songs hebben een 'Black Album'-vibe. Was dat bewust?

"Volgens mij niet. Maar het is logisch dat je op een album een aantal stijlen wilt terug horen. Je wilt wat snelle, thrashy songs en een paar mid-tempo *Creeping Death*-achtige dingen. En je wilt *Sad But True* - voor mij is dat Metallica op zijn best: langzaam en heavy.

We hebben niet bewust songs geschreven om in die categorieën te passen, we hadden gewoon veel ideeën. Als we vier of vijf vette riffs hadden, gingen we aan het werk met een of twee waar iedereen het meest tevreden over was."

Gebruik je klassieke Metallica-tracks als referentie bij het schrijven of arrangeren?

"Voor de arrangementen wel. De song *Too Far Gone* heeft een sectie die we in het begin de 'Leper'-sectie noemden, omdat het James deed denken aan *Leper Messiah* (*van 'Master Of Puppets'*). Dat soort verwijzingen gebruikten we wel, meer dan dat we het hadden over 'couplet', 'refrein' of 'tussenstuk'. En we verwijzen niet alleen naar Metallica-songs. Er staan songs op het album met 'de Sabbath-riff'. Het is niet echt een Sabbath-riff, maar als ze die spelen, doet het me denken aan toen ik als dertienjarige naar Sabbath luisterde."

Wat voor aanwijzingen gaf je Kirk voor de solo's?

"Volgens mij weet iedereen wel dat Lars zich graag met de gitaarsolo's bemoeit en ze werken op een unieke manier samen. Ik ben daar de derde partij bij. Kirk improviseert alles en tijdens opnames of repetities komen er soms dingen voorbij waarvan iemand zegt 'bewaar dat voor later'. Dus toen het tijd werd om op te gaan nemen hadden we al wat materiaal. Veel solo's hadden wel iets wat we te gek vonden, sommige stukjes als begin, andere waren weer goed als afsluiter. We luisterden alles terug en gaven de beste momenten een plek. Dus Kirk improviseert en ontwikkelt zijn feel en ideeën en wij maken er later een geheel van."

Het voelt of dit album meer samenhang heeft dan sommige vorige albums. Hoe hebben jullie dat voor elkaar gekregen?

"We hadden de mannen zo veel als mogelijk bij elkaar in één ruimte"

"We wilden er graag een gezamenlijk project van maken, met meer samenwerking dan op de laatste albums. We wilden dat ze zich alle vier even betrokken voelden, dat ze weer samen gingen werken in plaats van alles apart te doen. Dat was het doel vanaf het begin en ik heb er vertrouwen in dat we daarin geslaagd zijn. We hadden de mannen zo veel als mogelijk bij elkaar in één ruimte, of we nu aan het schrijven of aan het opnemen waren voor het album. Iedereen heeft de kans gehad bij te dragen. Volgens mij is het daar een sterker album door geworden."

Guillaume Vierset

Hybride zonder beperkingen

Met zijn hoekige rockriffs en spannende improvisaties heeft de Belgische jazzgitarist Guillaume Vierset in zijn nieuwe project Edges een frisse draai aan de mogelijkheden van fusion gegeven. Debuutalbum 'The End Of The F***ing World' boeit met korte, puntige nummers zonder dat het geheel aan vrijheid en spontaniteit inboet.

tekst **Kevin Pasman** foto's **Olivier Laval**

Soms zijn nieuwe projecten in de jazzscene een excuus om met andere muzikanten te werken. De jazzrock van Edges klinkt echter heel anders dan de traditionelere jazz van LG Jazz Collective en de kalme, soms folky klanken van Harvest Group, de twee andere bands van Vierset. "Tijdens de coronaperiode realiseerde ik me dat veel dingen me blokkeerden als muzikant", legt Vierset uit. "Ik besloot om te stoppen met dingen forceren en mijn zwaktes als kwaliteiten te accepteren. Edges gaf me de kracht om te accepteren wie ik ben en me geen beperkingen op te laten leggen voor deze hybride stijl.

"Voorheen componeerde ik alles behalve de solo's. Ik wilde totale controle over alles hebben. Achteraf denk ik dat dat een gebrek aan zelfvertrouwen was dat ik op de andere muzikanten projecteerde. Tegenwoordig realiseer ik me: hoe vrijer een muzikant is om zichzelf uit te drukken, des te beter speelt hij. Er is niets opwindender dan de controle laten varen en de muziek met de rest te beleven, zonder de hele tijd naar bladmuziek te staren."

Pijlers

Vierset is dan ook erg blij met de muzikanten in Edges: "Dorian (*Dumont, toetsenist*) heb ik zo'n vijftien jaar geleden op het conservatorium leren kennen en toen wist ik al dat we ooit samen zouden spelen. We hebben allebei een jazzachtergrond en we houden van traditie, maar dat gebruiken we om wat anders te doen dan swing of bebop. Dorian kan mijn muziek goed kleuren en kiest sounds die perfect bij mijn gitaar passen.

"Rond die tijd werkte ik tijdens de weekenden in een rockcafé om wat zakgeld te verdienen en daar draaide ik vaak muziek van de Deense rockband The Raveonettes. Ik vond hun sound en hun baslijnen fantastisch. Vooral live. Een paar jaar later ontdekte ik video's van gitarist Jakob Bro en Paul Motians Electric Bebop Band die ik te gek vond en ik werd vooral gegrepen door de bassist 'AC' (*Anders Christensen*), die ook bassist van The Raveonettes bleek te zijn. Dat geluid wilde ik op mijn album!

"Jim Black is een van de pijlers van modern jazzdrumwerk. Hij brengt de touch van een rocker en de openheid van een jazzman bij elkaar. Met hem

spelen leek ondenkbaar, maar toen bood het Marni Jazz Festival me een carte blanche: ik kreeg een budget om een line-up samen te stellen en muziek te schrijven voor een eenmalig concert. Ik vroeg Jim en hij zei ja. Hij heeft een heel belangrijke rol gespeeld in mijn visie op muziek. Hij heeft me compleet veranderd en daar ben ik hem heel dankbaar voor."

Clubvolume

"Ik ben verliefd geworden op de gitaren van Erik van de Haar en ik heb net een derde Haar gitaar besteld. Ze zijn heel makkelijk bespeelbaar en erg solide. Op dit album heb ik een Haar Thinline met twee Bare Knuckle elementen gebruikt. Ze hebben een vintage gelutid met een gigantische output.

"De versterker is van de Belgische bouwer AmS. Die hebben een 25-watt top en een 1x12 kabinet met Vintage 30's voor me gebouwd. Deze versterker kan ik op clubvolume bijna laten breken, net voordat hij verzadigt. Daar werk ik graag mee.

"Qua effecten ben ik een echte *geek* en ik weet steeds beter wat ik wil. Mijn filosofie is wel less is more, omdat ik vind dat de sound primair in de vingers zit en niet in de effecten. Voor Edges gebruik ik een oude Rat uit 1988 met een HAO Rumble Mod. Twee pedalen die moeilijk te vinden zijn, maar ik vind ze geweldig en ze vormen mijn sound. Ook heb ik een Strymon blueSky voor de galm en een Empress Vintage Modified Superdelay. Op *First Round* gebruik ik bijvoorbeeld een vrij lange delay waar de sound wat dikker van wordt, terwijl *Gloomy* meer slapback is om de delay wat strakker te maken."

Discreet

Een van de nummers op 'The End Of The F***ing World' draagt de titel *I ♥ Triads*. Wat trekt Vierset er zo in aan? "Eenvoud, efficiëntie", vat hij het samen. "In een jazzuniversum zijn akkoorden vaak opgebouwd uit vier klanken, soms zelfs vijf of zes, waardoor ze complexer en dichter klinken dan drie klanken. Ik houd ervan als het simpel is. Bovendien staan drieklanken voor de eerste akkoorden die ik op gitaar leerde, zoals bijna iedere gitarist. Ik wil nooit vergeten waar ik vandaan kom.

"Veel jazz spelen heeft me veel geleerd over de hals van de gitaar en het heeft me geholpen mijn harmonische gehoor en mijn ritmegevoel te ontwikkelen. Ik oefen het elke dag en het is mijns inziens een van de beste muziekscholen. Maar andere stijlen spelen, zoals rock, pop, soul en folk, heeft me geholpen om mijn plek als muzikant in een groep beter te begrijpen: hoe ik mezelf in een geluidslandschap kan plaatsen en hoe ik in dienst van de muziek kan spelen.

"In een jazzcontext is het nog wel eens: ik ben solist en hier ga ik laten horen wat ik kan. Door in andere contexten te spelen heb ik geleerd dat ego opzij te zetten. Daarnaast heb ik veel over sound geleerd: hoe ik discreet kan zijn maar wel tevoorschijn kan komen voor een noot, lick of akkoord als dat nodig is.

"Ik hoop binnenkort live te kunnen spelen met Edges. Ik ben ook al bezig een tweede Edges-album en een soloalbum te schrijven, maar ik ben ook nog op tour met Sharko en Typh Barrow. Verder wil ik ook nog wat met een trio doen, maar ik heb er de juiste kleur nog niet voor gevonden. Dat komt nog wel, maar ik moet niet te lang wachten. Het is immers *the end of the fucking world*."

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Edges live: First Round en Gloomy
SPOTIFY album 'The End Of The F***ing World'

GITARIST.NL

Andy Cairns (Therapy?)

FOCUS EN PUNCH

Ieder album van het Noord-Ierse Therapy? vindt weer een andere balans tussen punk, alternatieve rock en metal. Op hun zestiende album, 'Hard Cold Fire', keren echter ook de popmelodieën terug waarmee de band midden jaren negentig doorbrak. tekst **Kevin Pasman**

"Voor dit album hadden we 22 nummers geschreven", aldus zanger-gitarist Andy Cairns. "We hebben de tien nummers gekozen die het meest gefocust en punchy klonken. De nummers die we niet gebruikt hebben waren wat experimenteler en minder melodieus. Wat dit keer geholpen heeft is covid en lockdowns. We dachten: mensen hebben genoeg ellende meegemaakt. We wilden niet iets uitbrengen wat heel intens en deprimerend was.

"Als we overleggen over de nummers, gaat dat meestal over de ritmes in plaats van de gitaren. We nemen de nummers door met verschillende ritmes en arrangementen tot we vinden wat werkt. Het komt maar zelden voor dat er veel aan mijn gitaarideeën moet veranderen. Michael (*McKeegan, bassist*) en Neil (*Cooper, drummer*) zijn zulke briljante muzikanten. Ze proberen verschillende stijlen en genres met de ritmes en ik doe gewoon wat ik doe."

Supervibe

'Hard Cold Fire' wordt uitgebracht door Marshall Records en werd opgenomen in de nieuwe studio van het versterkermerk en platenlabel. "Het is onderdeel van het Marshall-complex, net buiten Londen", licht Cairns toe. "Ik hoefde geen versterkers mee te nemen. Welke versterker ik ook wilde: ze hoefden alleen maar naar de ruimte ernaast te bellen en iemand kwam hem naar de studio brengen voor me.

"Ik ben gek op de JCM800. Ze hadden er een staan met een extra preamp aan de achterkant, wat te gek is voor dingen als feedback en modulatie. Verder heb ik een Astoria gebruikt. Die heeft een heel mooi bijna-clean geluid, op het randje van breken, als je de volumepot een klein beetje hoger draait. Maar ze hebben daar ook technici rondlopen. Dus als er een buis ofzo kapotging, was er een magazijn waar we meteen terechtkonden.

"De connectie met Marshall had nog een voordeel voor Cairns: "In *Ugly* zit een soort *Twilight Zone*-achtige riff die ik over een geleende Marshall Supervibe heb ingespeeld. Dat pedaal heb ik leren kennen toen ik in Londen aan een industrial-project bezig was. De technicus wist dat ik gek ben op choruspedalen, dus die vroeg me of ik die Supervibe al eens geprobeerd had.

"Hij doet één ding: je draait elke knop helemaal met de klok mee en dan maakt hij een raar golvend geluid. Het klinkt verschrikkelijk, maar het paste perfect. Ik belde Marshall om te vragen of ze nog een Supervibe hadden, maar ze zeiden: niemand wilde die hebben, dus die maken we al jaren niet meer. Ik was de eerste die er ooit iets positiefs over zei, haha! Afgelopen week hadden we een meeting met Marshall Records. Een van de medewerkers had iets voor me. Ergens onderin een lade hadden ze nog een Supervibe gevonden. Er zat een flinke laag stof op, maar ik heb er nu wel een."

Pedalenjunkie

Rare pedalen komen niet uit de lucht vallen voor Cairns. "Ik koop zóveel pedalen", bekent hij. "Ik ben een pedalenjunkie en ik gebruik ze niet eens altijd. Op het moment dat ik mijn creditcard overhandig, weet ik: dat gaat nooit gebruikt worden, maar ik móét het gewoon hebben, haha! In mijn garage staat een kast: het tehuis van ongewenste pedalen. Mijn favoriete pedalen zijn choruspedalen. Die verzamel ik."

Net als Gibson SG's: "Volgens mij heb ik er een stuk of twaalf. Voor dit album ging ik naar de studio met een paar Teles, een heel oude Les Paul en een gitaar van de Ierse gitaarbouwer Danvel Nelson, die vroeger gitaren bouwde voor The Edge. Ik stond ervoor open om alles te gebruiken en we dachten er zelfs aan om wat gitaren te huren, maar uiteindelijk heb ik alleen maar een paar SG's gebruikt.

"Een daarvan is een Les Paul Custom SG, die met drie elementen. Maar mijn favoriete SG aller tijden is de SG-X. Ze hebben twee extra frets en 500T pickups. Die gitaar over een JCM800 met wat overdrive en een klein beetje chorus: dat klinkt het meteen als Therapy?."

Roadie in een doosje

De laatste jaren maakt Therapy? er een gewoonte van om hun nieuwe albums integraal live te spelen. Dat is met 'Hard Cold Fire' ook de bedoeling. De nummers naar live vertalen is volgens Cairns dan

ook niet al te moeilijk. “We zijn zulke nerds”, bekent hij. “We maken aantekeningen van elk pedaal en alle settings die we gebruiken. Als er in de studio een stukje gitaarfeedback is waarvan we weten dat we het live gaan gebruiken, vraagt Michael aan de technicus of we de geïsoleerde track mogen hebben. Dan hoeven we dat voor de repetities niet meer zelf te doen.

“Zelf houd ik ervan om dingen live simpel te houden. Ik heb een chorus-pedaal mee, een POG en een Boss DSD-2 delay. Die is heel oud. Ik heb hem al sinds mijn zeventiende, maar hij werkt nog steeds. Eén keer heb ik hem moeten laten repareren, in 2012, maar sindsdien werkt hij weer fantastisch.

“Weet je wat deze band echt gered heeft? We hebben door de jaren heen in veel verschillende stemmingen gespeeld en daarom hebben we allemaal Digitech Drop pedalen. Voordat dit pedaal op de markt was, wisselden we om het nummer van gitaar. Toen ze verschenen, hebben we er meteen een paar gekocht. Het is net een roadie in een doosje.

“Daardoor kunnen we nu ook veel meer nummers in de set stoppen, want er is niemand die constant gitaren moet stemmen en aangeven. En je kunt de snaarspanning gelijk houden. *Joy* van het nieuwe album is in C♯ en op het vorige album was een nummer zelfs in A standaard. Die nummers kunnen we nu live spelen zonder dat de snaarspanning zo laag wordt dat het rommelig gaat klinken.”

Tourdata: Trix, Antwerpen (5-10); Reflektor, Luik (6-10); Effenaar, Eindhoven (7-10); Melkweg, Amsterdam (8-10); Het Bolwerk, Sneek (18-10)

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Joy en Poundland Of Hope And Glory
SPOTIFY album ‘Hard Cold Fire’

GITARIST.NL

“Welke Marshall ik ook wilde: ze belden naar de ruimte ernaast en hij werd gebracht”

Grofkorrelige alt-country

Dan Tuffy

De Australiër Dan Tuffy woont een kwarteeuw in Nederland. Zijn verhalende songs zou je onder americana of alt-country kunnen scharen en zijn nieuwe album 'Country Star' staat weer vol mooie, ruige pareltjes. Dan vertelde ons over het album, grote studio's en maffe buizen uit televisies. tekst **Chris Dekker** foto **Lisanne Lentink**

Op 2 juni verschijnt 'Country Star', een mooie, organische plaat waarbij het persbericht treffend van 'grofkorrelig' spreekt. Het album werd opgenomen in Studio 150 Bethlehemkerk in Amsterdam met zijn Song Crew: Madelief van Vlijmen (bas, zang, keys), gitarist/pedalsteelspeler Stefan Wolfs en Mischa Porte op drums en percussie. Dan Tuffy: "Mijn Song Crew is niet echt een band, we oefenen niet vaak, maar als ik alleen zelf een album zou maken, bestaat de kans dat ik me zou herhalen. Ik heb de muzikanten de songs laten horen en ik zei dat ze vooral hun ding moesten doen. Ik heb expres veel opengehouden voor de inbreng van de band. Je krijgt dan niet altijd wat je verwacht en dat is het mooie."

Grote studio

"De best klinkende albums zijn in grote studio's opgenomen, maar tegenwoordig gebeurt alles thuis en in slaapkamers. Met het aantal platen dat ik verkoop kan ik zo'n grote, dure studio eigenlijk niet rechtvaardigen, maar ik dacht: het is nu of nooit. Ik wilde mezelf trakteren, het beste uit ons halen en ik wilde de jonge band laten ervaren hoe zoiets is. Gelukkig kreeg ik financiële hulp via een crowdfunding, van Sena en van Poppunt Gelderland, zodat ik de studio en de band kon betalen. Ik dacht: ik doe het! En fuck, yeah! Het was een hele andere plaat geworden en het had heel anders geklonken.

"Het is geen liveplaat, maar het is wel behoorlijk live opgenomen met producer Zlaya die als stil bandlid een grote stempel drukte. Hij heeft het echt in vorm gekneed. De basis - en daarmee krijg je dus de songs én de energie - zijn in Studio 150 opgenomen en ik heb uiteindelijk een paar vocalen overgedaan omdat ik niet tevreden was. De meeste songs stonden, maar een paar songs hebben we achteraf opnieuw opgebouwd. We hebben wel aardig wat overdubs gedaan bij Madelief thuis: keys, synths en backingvocals."

Kalamazoo

"Ik heb een in de jaren zeventig in Nederland gebouwde Selmer-achtige jazzgitaar. Per ongeluk kwam ik er achter dat die prachtig klinkt als je hem omlaag stemt naar B. Soms zet ik er wat distortion of tremolo op. Verder speel ik veel akoestisch, op een oude Kalamazoo archtop met element of een Tele.

"In de jaren zestig en zeventig werden er in Australië Golden Tone versterkers gebouwd, als antwoord op Fender. Iedereen wilde een Fender of Marshall, dus ze waren goedkoop, maar ook ontzettend goed! Mijn '63 klinkt fantastisch, heel mellow. Op een dag ging er een buis kapot, mijn reparateur had geen idee welke buis het was, maar uiteindelijk kwam ik bij een bedrijf in Arizona terecht. Ze vroegen of ik zwart-wittelevisies verzamelde, want de buis bleek uit een populaire General Electric tv uit de jaren vijftig te komen. Ze hadden duizenden van die buizen liggen, dus ik kocht er meteen genoeg voor meerdere mensenlevens."

dantuffy.com

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Sessie in Studio 150
SPOTIFY Dan Tuffy & Sing Crew - Country Star (release 2 juni)

GITARIST.NL

Pitchblack X

Our next-generation, pedal tuner featuring the new **ULTRA BUFFER** is even more powerful and easy to use.

Pitchblack XS

A new kind of pedal tuner, featuring an integrated display and footswitch.

Pitchblack X mini

Even more compact and easy to use.

Switch between true bypass or the newly-developed ULTRA BUFFER.

Pitchblack X Pro

Our new flagship rack-mounted tuner.

KORG

Voerman & Meyer

www.korg.com/nl www.voerman.nl

Gitarist presenteert deel 1 van de

ESP SCHOOL OF METAL GUITAR

Gitaarspelen zoals Metallica - Episode 1: thrashmetal – met Kevin Storm

KEVIN STORM

Stijlkameleon lanceert serie lesvideo's metalgitaar

Leer spelen in thrashmetal, doommetal, deathmetal, blackmetal en metalcore

Gitarist presenteert de videoserie ESP School Of Metal Guitar: vijf lesvideo's waarin je metalgitaar in vijf verschillende stijlen leert spelen, geschikt voor elk niveau. De perfecte gitarist voor dit project is Kevin Storm. Hij heeft al tal van video's gemaakt en heeft zich bovendien als tourgitarist de meest uiteenlopende subgenres meester moeten maken. Soms in zeer korte tijd. tekst **Kevin Pasman**

Een sessieklus begint voor Kevin Storm altijd hetzelfde. "Pure paniek", lacht hij. "Nadat ik gebeld word leer ik de muziek een beetje kennen. Ik ga het niet meteen spelen, maar gewoon onderweg naar mijn werk luisteren. Zodra ik begin te spelen kom ik allerlei kleine dingen tegen waarvan ik me afvraag hoe ik ze in hemelsnaam moet doen. Die paniek verdwijnt altijd. Nummer voor nummer neem je alles door en tegen de tijd dat je met het tweede nummer bezig bent, zit het eerste nummer er echt goed in."

De luxe van uitgebreid oefenen met de band waarin hij invalt is er niet altijd bij voor Storm: "Met Shining was de eerste show een uitverkochte show in Londen, in het voorprogramma van Mayhem. Toen hadden we nog niet samengespeeld. Ik kwam gewoon de band tegen op het podium. Nog nooit zo bang geweest, haha!"

Spoedklussen worden makkelijker gemaakt door de goede band tussen Storm en ESP. "Vaak krijg ik last-minute een telefoontje of ik kan invallen", licht Storm toe. "'Over twee weken gaan we twee maanden op tour', ik zeg maar wat. Dan blijk ik bijvoorbeeld een zevensnarige gitaar nodig te hebben, die ik niet heb. Dan kan ik ESP bellen en wordt het meteen geregeld. En vaak word ik tijdens zo'n tour verliefd op die gitaar en neem ik hem uiteindelijk over, haha! Dat is met die videodemo's ook al een paar keer gebeurd."

HIËRARCHIE

"Wat vaak gebeurt is dat ik gevraagd word voor het soort bands waar ik op dat moment bij speel. Toen ik met Shining speelde, kreeg ik heel veel aanvragen voor extreme blackmetalbands. Nu speel ik met Vulture Industries en word ik benaderd door bands die meer in de avant-gardehoek zitten. Maar je mag me ook bellen voor een punkband met een paar powerakkoor-

den. Als ik daarmee de wereld over kan is dat ook prima. Ik vind het spelen en de wereld zien gewoon gaaf.

"Wat je op een gegeven moment wel leert is kiezen of je een maand met bepaalde mensen in een bus wilt zitten. Ik kan met iedereen wel werken, maar ik moet het onderweg wel leuk hebben. Daar heb ik me ook wel een paar keer in vergist, hoor: grote ego's en mensen die naast hun schoenen lopen. Dan kan zo'n tour heel lang duren. Op tour ben je gewoon een familie. Er is geen hiërarchie in zo'n bus; je bent gewoon allemaal samen die tour aan het regelen. Als er dan eentje uitvalt, heb je daar allemaal last van.

"Dat is ook een beetje de sfeer die ik probeer neer te zetten. Soms tour ik met bands die niet zo ervaren zijn en voor het eerst in zo'n tourbus zitten. Dan probeer ik toch vaak een beetje de papa te zijn: we doen dit met zijn allen, »

VIDEOSERIE ESP SCHOOL OF METAL GUITAR

Bij uitkomen van deze editie van Gitarist publiceren we de eerste aflevering van de ESP School Of Metal Guitar-videoserie, met - niet toevallig in juist deze Gitarist – Metallica.

Episode 1, nú online op Gitarist.nl en ons YouTube-kanaal GitaristVideo:
Gitaarspelen zoals Metallica: thrashmetal
Ontstaan uit de herkenbare riffs van de heavy metal en de agressie van de punk. Het gitaarwerk wordt gekenmerkt door hoge snelheden, waarbij precisie en een sterke plectrumtechniek essentieel zijn. De focusband is **Metallica**. Gitaristen: Kevin Storm (met de LTD Snakebyte Olympic White) en Laurens Houvast (met de LTD KH-V Red Sparkle).

De komende maanden zullen we steeds bij het uitkomen van een nieuwe editie van Gitarist ook een nieuwe video-episode online zetten. De volgende metalstijlen komen een voor een aan bod – de ideale leerschool om de kneepjes van die specifieke metalstijlen te leren beheersen.

Gitaarspelen zoals My Dying Bride: doommetal
Terwijl veel metalbands steeds sneller en extremer werden, ging doommetal juist voor de lagere tempo's en duistere sfeer die zo bepalend waren voor de sound van Black Sabbath. Bands zoals focusband **My Dying Bride** zeggen veel in weinig noten.

Gitaarspelen zoals At The Gates: deathmetal
Begonnen als een extremere voortzetting van thrashmetal, maar uitgegroeid tot een volwaardige stijl met eigen kenmerken, waaronder meer atonaliteit en snellere harmonische ritmes. Focusband **At The Gates** zit aan de melodieuze kant van het genre.

Gitaarspelen zoals Dimmu Borgir: blackmetal
Het meest duistere, extreme subgenre. De sfeer wordt onder meer bepaald door brede dissonante akkoorden en tremolopicking op hoog tempo. Er zijn tegenwoordig ook symfonische blackmetalbands, zoals focusband **Dimmu Borgir**, en dromerige, psychedelische blackmetalbands.

Gitaarspelen zoals Gojira: metalcore
Een samensmelting van de typerende gitaarriffs van de moderne metal en elementen uit de hardcore, zoals stampende tragere stukken (breakdowns). Focusband **Gojira** voegt daar ook nog eens polyritmiek, soundscapes en atypische solo's aan toe.

Gitarist.nl I GitaristVideo

dat ego heeft geen zin. Het is een heel klein wereldje, die tourende metal-artiesten. Als je je dan niet goed gedraagt, gaat dat nieuws héél snel."

ZEKERHEID

Storms apparatuur verschilt sterk van tour tot tour. "Het hangt ervan af wat de sound van de band is en wat zij willen", vat hij het samen. "Wel doe ik altijd een Tech 21 Fly Rig in mijn koffer. Eigenlijk gewoon een versterker. Je kunt hem rechtstreeks naar de front of house sturen en naar jezelf toe, of naar de versterker. Dat zijn een beetje mijn back-updingen. Die neem ik sowieso mee en dan weet ik zelf in ieder geval hoe ik dat kan inregelen. Maar vaak is het ook zo dat er een gitarist uitvalt en zijn spullen gewoon beschikbaar zijn. Dan speel ik gewoon over de gear die er is.

"Ik heb natuurlijk wel heel veel te maken met hoe een band werkt op het podium. Tussen wat je thuis oefent - dat is meestal met de cd meespelen - en wat je op het podium krijgt kan soms een héél groot verschil zitten. Je moet eigenlijk gewoon de zekerheid hebben dat je het hele nummer zelfstandig kunt spelen als je een click hebt, anders red je het niet."

FLEXIBEL

Kevin Storm is niet alleen tourgitarist: hij maakt ook eigen muziek. Eind 2020 verscheen het fantastische titelloze debuutalbum van zijn emotionele prog-band Fleetburner. "Eigenlijk heb ik best wel snel na de eerste het tweede album van Fleetburner geschreven", aldus Storm. "De vaste mensen daarbij zijn voor mij Veli-Matti (*Kananen, toetsenist*) en Tomas Myklebust (*drummer*). Daarmee kan ik echt lezen en schrijven. Maar Veli-Matti is op dit moment heel druk bezig met Kalmah en zijn eigen band.

"Fleetburner is echt een project dat ik puur voor mezelf doe. Als ik daar vier jaar over doe, is dat geen probleem. Verder ben ik veel met Heretoir bezig. We hebben een ep uitgebracht, er komt een album aan en nog een ambient-album dat we gemaakt hebben.

"Ik sta altijd open voor sessieklussen. Na corona had ik verwacht dat dat wel klaar zou zijn, maar zodra er weer getourd mocht worden werd ik gelijk gebeld. Er is op dit moment zó weinig meer te verdienen voor uitvoerende artiesten. Niet iedereen kan zijn baan opzeggen om te gaan touren. Bij veel bands zit er een frictie: we willen wel touren, maar niet iedereen kan mee. En dat zijn de bands waarin ik terechtkom.

"Het is eigenlijk heel jammer dat er zoveel werk voor me is. Ik val te vaak in omdat mensen moeten werken, omdat ze anders niet rondkomen. Ik heb de keuze gemaakt om flexibel te zijn, maar dat is voor heel veel mensen met een vaste baan gewoon niet mogelijk. Er zijn vreselijk goede muzikanten die thuis moeten blijven terwijl andere mensen hun shows spelen. En dat is heel jammer."

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO ESP School Of Metal Guitar - Episode 1: thrash-metal: Metallica
VIDEO Aquarium Sessions: Silent Recording Tutorial met Kevin Storm
ARCHIEF Interview in Gitarist 342, september 2019
SPOTIFY Fleetburner, Heidevolk

GITARIST.NL

THUIS MEESPELEN MET DE VIDEO'S

Voor de invulling van de ESP School Of Metal Guitar-video's kreeg Storm de vrije hand. "Er zijn heel veel verschillende metalgenres", licht hij toe. "We gaan van de hoge tempo's van At The Gates naar dingen als My Dying Bride, waar twee lange noten samen veel belangrijker zijn dan wat dan ook. Ik heb echt geprobeerd om voor elk niveau gitarist een soort instapbruggetje te maken naar de metal. Eigenlijk vooral verschillende rechterhandtechnieken: hoever het kan gaan qua tempo en technische moeilijkheidsgraad?"
Daarvoor zijn nummers geschreven in de stijl van de focusbands. "Het zal altijd een indruk zijn", zegt Storm. "Voor mij is Metallica de snelle rechterhand van James Hetfield, met drie vingers op het plectrum in plaats van twee. Dat doe ik ook; zo heb ik het zelf geleerd vanwege James. Voor iemand anders is Metallica misschien juist wat anders, maar ik heb echt geprobeerd de nummers zoveel mogelijk te laten klinken als de bekendste nummers van die bands.
"Ik heb twee mensen bij me. Allereerst mijn goede vriend Ferry Hofman. Een fanatieke doommetalfan die de stijl al heel lang speelt. Met hem samen doe ik twee nummers. Voor de andere nummers heb ik Laurens Houvast van Cryptosis meegenomen.
"We hebben alles zoveel mogelijk met dezelfde set-up proberen te doen. Vanuit het ESP-kantoor heb ik een Blackstar St. James gekregen, met een Two Notes Torpedo Captor, waar je allerlei kabinetten mee kunt simuleren. Bij Metallica moet er natuurlijk een wah voor, voor Gojira gaan we kijken of we er een pitchshifter bij kunnen krijgen. Maar we gebruiken expres een heel basic set-up, zodat mensen thuis meteen mee kunnen doen. Dat is het doel van de serie."

Bacci Leonardo Funk Machine
Electric Baritone Gold Foil

Samantha Fish

Feestelijke

Op het splinternieuwe album 'Death Wish Blues' werkt Samantha Fish samen met Jesse Dayton. Wij vroegen Samantha naar het verhaal achter die samenwerking.

tekst **David Mead** foto's **Phil Barker**

Op 'Death Wish Blues' horen we Samatha op haar ruigst, met haar Gibson SG als perfecte begeleider van haar meeslepende zang. Toch, zo vertelt ze als we gaan zitten, was de gitaar niet haar eerste instrument. Net als Eddie Van Halen en Nuno Bettencourt begon ze op drums. Maar het drumstel stond in de kelder "en ik vond het daar eng…".

'Death Wish Blues' is wel een erg donkere titel.

"Donker, maar cool. Jesse Dayton en ik schreven elk een paar songs en deden wat duetten. Ik vind hem erg goed. De meeste mensen kennen hem van americana en outlaw country, maar hij deed ook mee in de Rob Zombie-films The Devil's Rejects en (*House Of*) 1000 Corpses; daar zat hij in de huisband. Dus hij doet veel meer dan rock 'n' roll en country. Samen wilden we een 'alt-blues' album maken. Blues is de basis van mijn spel en we vonden het leuk om iets samen te doen. Het is een feestelijk album."

Dus het nieuwe album was een uitstapje voor je?

"Ik heb nooit eerder een duetalbum gemaakt en ik vond het fijn dat het niet alleen om mij ging. Nu heb ik een partner en dat maakt alles anders. De samenwerking met producer Jon Spencer (*van*

alt-blues

de Jon Spencer Blues Explosion, red.) is me ook goed bevallen; zijn manier van zang produceren was helemaal nieuw voor me. Hij ziet zingen als acteren en ik hoor veeI overtuiging en emotie in mijn zang op het album."

Oud PA-systeem

Welke spullen nam je mee naar de studio voor 'Death Wish Blues'?

"Mijn SG, die heb ik veel gebruikt. Ik nam ook mijn Jaguar en mijn cigarboxgitaar mee. En mijn effectpedalen, al had ik die niet nodig want John had zelf heel veel cool spul. We zaten in Woodstock, New York en daar hadden ze veel coole, kleine amps in de studio.

"We hebben een paar vintage tweed Fender Deluxes gebruikt, een Kay versterker, een Magnatone M15, een Kustom 200 met verschillende luidsprekerkasten - die echt te gek klonk - en een Airline amp. Veel van mijn slaggitaarpartijen zijn opgenomen via een oud PA-systeem dat vroeger gebruikt werd voor Woodstock Elementary School, maar nu helemaal verbouwd is. Bij Applehead Studios hebben ze die zo'n beetje geërfd en het was in elk geval funky en vreemd."

Welke pedalen heb je gebruikt?

"Natuurlijk mijn favoriet - al is die een beetje kapot - de Analog Man King Of Tone. Ik heb een van de eerste en daar ga ik nooit afscheid van nemen. Een nieuwe wil ik niet want die kan niet wat die van mij doet. De helft van de kanalen werkt niet meer, maar er zit een hele mooie gainboost in. Dus die heb ik veel gebruikt. Maar meestal gebruik ik in de studio liever de versterker en de buizen om te zien hoe het klinkt als ik hem opendraai. Tenzij ik een vreemde fuzzsound nodig heb, dan kies ik de JHS Mini Foot Fuzz. Vaak als ik de studio in ga, doe ik het zonder effectpedalen, vooral als ik slaggitaar speel - laat gewoon de versterker zijn werk doen."

Cigarbox

Wat vind je zo goed aan de SG?

"Eerlijk? Geen idee, eigenlijk. Ik kocht hem in 2015 vlak voor het 'Chills & Fever'-album, toen ik nog meestal op mijn customgitaar, gebouwd door (*Mike*) Delaney, speelde, een thinline T-stijl. Ik was op zoek naar een andere sound. Zoals Angus Young en Derek Trucks een SG kunnen laten klinken is gewoon super. Hij is ook best veelzijdig: je kunt hem agressief laten klinken of juist heel dynamisch, en eerlijk gezegd past hij precies in mijn handen. Ik voel me thuis op een SG. Ik speel ook op andere gitaren, maar ik ga altijd terug naar mijn SG omdat die precies genoeg strijd levert als ik erop speel. Een gitaar moet niet te makkelijk spelen, dan klink ik op mijn best."

Hoe zit het met die Jazzmaster die je met je mee hebt genomen op tour?

"De Jazzmaster is ook cool. Ik heb gemerkt dat je er voorzichtig mee moet zijn als je onderweg bent. Dat is vanwege de brugzadels en dat soort dingen - je moet ze constant opnieuw afstellen. Het is niet van: gooi hem in een kist en vlieg er de hele wereld mee over en gaan - hij heeft meer liefde en tederheid nodig. Maar als je hem inplugt, klinkt ie zo goed dat je dat allemaal vergeet."

En dan heb je natuurlijk nog je beroemde cigarboxgitaar...

"Als ik dat ding tijdens een optreden niet tevoorschijn haal, dan roepen de mensen: 'Cigarbox!' Weet je, ik heb hem helemaal gemold tijdens de vorige tour. Ik weet niet wat ik heb gedaan, maar de hele bedrading was naar de kloten en het lukte me niet om dat te repareren. Een paar dagen geleden zat ik er nog op te spelen en blijkbaar drukte ik zo hard dat de achterkant waar de knop voor de draagriem zit gewoon in tweeën brak; ik bedoel, ik brak mijn gitaar in twee stukken! We hebben hem maar met tape aan elkaar geplakt en hij lijkt te werken, maar wel dankzij plakband. De mensen op de eerste rij riepen: 'Cigarbox! Waar is ie?' En ik zei: 'Hij is kapot!' Ze willen hem per se horen, ze willen hem zien. Het is blijkbaar iets geworden dat bij mij hoort. En hij heeft een sound; ik heb op andere cigarboxgitaren gespeeld, maar er klinkt er geen een zoals die van mij. Dus ik houd van mijn cigarbox. Al is het net of je met een pak koekjes rondloopt, zo breekbaar is hij."

Samantha is op 29 mei te zien tijdens Blues Maastricht Rock Passions

"Ik ga altijd terug naar mijn SG omdat die precies genoeg strijd levert als ik erop speel"

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Samantha Fish - het Aquarium Sessions interview
VIDEO Jesse Dayton & Samantha Fish - Hurtin' Behind the Pine Curtain - LIVE!
SPOTIFY Samantha Fish & Jesse Dayton - Death Wish Blues

GITARIST.NL

Samantha's cigarboxgitaar wordt bij elkaar gehouden door gaffatape

Rickenbacker 325

Dit legendarische model met zijn korte mensuur was het eerste model van Rickenbackers bepalende Capri-reeks. tekst **Rod Brakes**

De Rickenbacker 325 heeft een unieke geschiedenis. Het is moeilijk te geloven dat deze wat vreemde shortscale semiholle elektrische gitaar de doorbraak heeft betekent voor het Amerikaanse merk en de deur zou open zetten naar grote successen halverwege de jaren zestig. Iedereen die wel eens zo'n kleine 325 heeft bespeeld, weet wat ik daarmee bedoel. Pas toen dit baanbrekende ontwerp - het eerste model in de door de buitengewoon getalenteerde Roger Rossmeisl ontworpen Capri-reeks - in handen kwam van een nog jonge John Lennon, kon de opmars van Rickenbacker van Californische gitaarpionier tot wereldwijd rock 'n' roll-icoon beginnen.

Door een speling van het lot kocht John Lennon het allereerste productiemodel van de 325 Capri. En dan ook nog duizenden kilometers verwijderd van Californië. De gitaar was in oktober 1958 geëxporteerd naar Rossmeisls geboorteland Duitsland en hing in een Hamburgse muziekwinkel. Daar werd hij in november 1960 door de Beatle gekocht. Die gitaar, met serienummer V81, was één van de acht instrumenten zonder f-gaten uit de eerste productierun van 30 stuks. Begin 1958 werden de eerste 325's met drie pickups en vibrato geproduceerd, en één gitaar met twee pickups, zonder vibrato (nummer V111). Halverwege 1958 voegde Rickenbacker nog drie shortscalemodellen aan de Capri-reeks toe: de 310 met twee pickups en zonder vibrato; de 315 met twee pickups en vibrato; en de vibratoloze 320 met drie pickups.

325's zijn te herkennen aan hun f-gaten, aangezien de Rickenbacker Capri's met een normale mensuur meestal 'slash' (jaap) klankgaten hebben. De uitzondering daarop zijn de Rose-Morris exportmodellen die tussen'64 en '67 naar het VK werden verscheept nadat het Britse bedrijf in december van 1963 een distributieovereenkomst had getekend. Alle Rose-Morris Capri's hebben f-gaten en werden als 'speciale bestelling' beschouwd. Daarom heet een Britse 325 ook 325S. Tegelijkertijd adverteerde Rose-Morris deze gitaren onder een eigen catalogusnummer, 1996. Ook zijn er de 335S/1997 en 345S/1998 Capri's met een normale mensuur, de 615S/1995 solidbody en de 4001S/1999 bas.
Daar werd nog de Rose-Morris 1993 twaalfsnarige Capri aan toegevoegd nadat George Harrison een prototype 360/12 had aangeschaft. Toen Lennon in 1964 een tweede 325 (serienummer DB122) kocht, kreeg hij daar een unieke twaalfsnarige 325/12 (zonder vibrato) bij cadeau, hoewel dit model nooit in reguliere productie zou gaan.

De Rose-Morris exportdeal viel samen met de explosie van The Beatles in Amerika na hun alle records brekende tv-debuut bij The Ed Sullivan Show in februari 1964, toen maar liefst 73 miljoen mensen keken. De handel in elektrische gitaren explodeerde mee. Dat de eerder nog weinig populaire shortscale Capri alsnog een enorm succes werd, is te danken aan John Lennon en niemand anders. In 1962 en 1963 verliet geen enkele 325 de fabriek omdat er gewoon geen belangstelling voor het model was. Een jaar later, in 1964, kon Rickenbacker de enorme vraag niet eens bijhouden. Daarnaast is het interessant dat de Rose-Morris Capri's steeds vaker in handen van de Britse invasie-gitaristen te zien was, die zo hun unieke Rickenbacker-sound opnieuw naar de VS exporteerden waardoor de vraag ook weer groeide.

Toen de productie van de 325 werd hervat werd het ontwerp iets aangepast. Zo kwam er een split-level slagplaat, kleine zwarte 'KK'-knoppen en een Ac'cent vibrato in plaats van de originele éénlaags-slagplaat, grote 'fornuis'knoppen en een Kaufmann Vib-Rola. Rickenbackers alomtegenwoordige blendknop (aka de compensatorregelaar) werd begin jaren zestig ontwikkeld en ook die komt terug op de herziene 325, net als een systeem met twee halspennen voor verbeterde stabiliteit van de hals.

Met dank aan Vintage 'n' Rare Guitars, vintageandrareguitars.com

De ontwikkeling van de Rickenbacker 325

Einde 1957
'Polynesisch' prototype; Duits snijwerk; geen f-gaten

Begin 1958
Eerste Capri's in productie (nummers V81-V111); vlak bovenblad; de eerste acht hebben geen f-gaten

1959
Diepte van de klankkast teruggebracht van 5,08 cm tot 3,81 cm

1960
John Lennon koopt 325 nummer V81

1962-1963
Geen shortscale Capri's geproduceerd

1964
Split-level slagplaat; 5 zwarte 'KK'-knoppen; Ac'cent vibrato; Rose-Morris 325S/1996

1985
V-Series; 325V59 (Lennon/nr. V81-specificaties); 325V64 (Lennon/nr. DB122-specificaties)

2002
C-serie; 325C58 (Lennon/nr. V81-specificaties); 325C64 (Lennon/nr. DB122-specificaties)

2006
1996 (Rose-Morris reissue); Amber Fireglo sunburst afwerking

2022
325C64 leverbaar; Jetglo (zwart) afwerking

Alle Rose-Morris Capri's hadden standaard een f-gat

Rickenbacker 325S uit 1964 (Rose-Morris 1996)

1 SERIENUMMER
Twee-letter voorvoegsel (duidt jaar/maand aan) gevolgd door productie-nummer van drie cijfers; geperst in plaatje rond jackuitgang

2 KLANKKAST
Esdoorn; semiholle constructie (uitgehold vanuit de achterkant); massief achterblad, gelijmd; 3,81 cm diep; twee diepe positie-holtes; f-gaten zonder binding; boven/achter-blad zonder binding; aflopend vlak onder vibrato; Fireglow/Fire-glo Cherry sunburst afwerking

3 HALS
Esdoorn; gelijmd; 21-inch (533-mm) mensuur; 21 frets; geen binding, gelakte toets van palissander met positiestippen; dubbele halspen

4 HARDWARE
Ac'cent vibrato; Kluson Deluxe stemmechanieken; verstelbare brug met zes verstelbare zadels

5 PLASTIC
Split-level witte slag-plaat; witte afdekplaat voor halspen met zwart Rickenbacker-logo; vijf zwarte 'KK'-knoppen; zwart dopje op schakelaar

6 PICKUPS EN ELEKTRONICA
Drie 'toaster' single-coilpickups; drie-standenschakelaar voor elementkeuze; vijf CTS potmeters; jackuitgang aan zijkant

Niks dan licks

Zes verse licks om te leren, variërend van makkelijk tot gemiddeld en gevorderd.

tekst **Jamie Hunt**

GITARIST EXTRA

Audiovoorbeelden bij de workshop op Gitarist Extra

www.gitarist.nl/extra

MAKKELIJKE LICKS VOORBEELD 1 — TED TURNER (WISHBONE ASH)

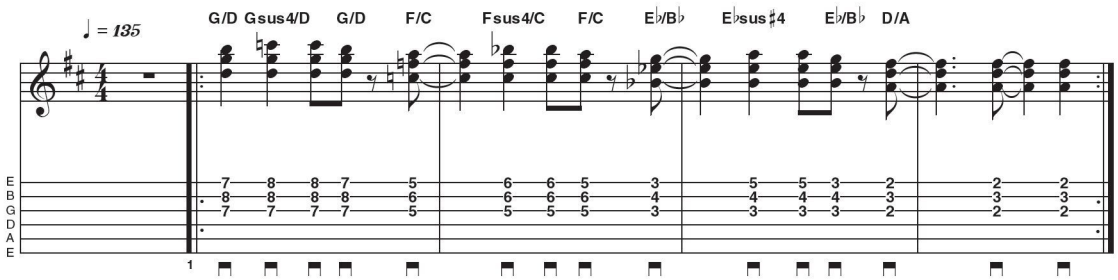

Deze riff maakt gebruik van een open D akkoord en schuift dat over de hals naar verschillende posities. Let op de sus4-akkoorden in het voorbeeld. Om die te spelen zet je je pink op de dunste snaar erbij, een vakje boven de gebruikelijk toon in deze akkoordvorm. Let ook op de E♭sus♯4 in maat 3. Voor dat akkoord zetten we de pink nog een vakje hoger op de hals dan bij de typische sus4-greep. Gebruik je brugelement en voldoende gain voor een ruig randje; voeg vervolgens chorus en flink wat reverb toe.

MAKKELIJKE LICKS VOORBEELD 2 — TAYLOR YORK (PARAMORE)

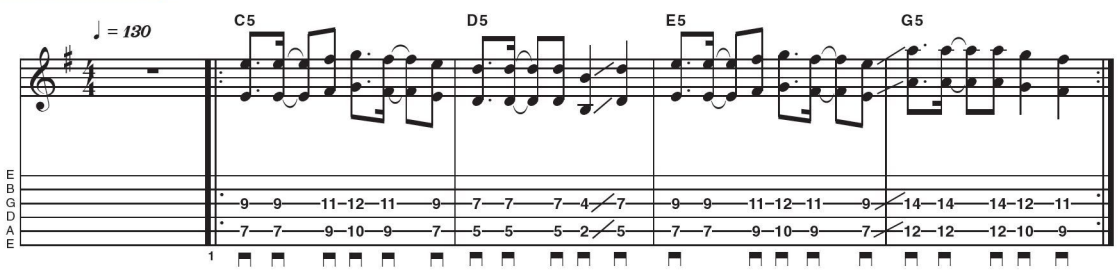

Deze riff bestaat uit een soepele melodische sequens met octaven, gespeeld op de vijfde en derde snaar. Om de niet gespeelde snaren af te dempen leg je de vingertoppen van je linkerhand tegen de naastgelegen, dikkere snaar en met de onderkant van je wijsvinger voorkom je dat de dunnere snaren onbedoeld meeklinken. Dat stelt je in staat om stevig aan te slaan en dat heeft deze lick nodig. Kies je brugelement, het overdrivekanaal van je versterker met medium gain en voeg wat reverb toe.

GEMIDDELDE LICKS VOORBEELD 3 — 'CAPTAIN' KIRK DOUGLAS (THE ROOTS)

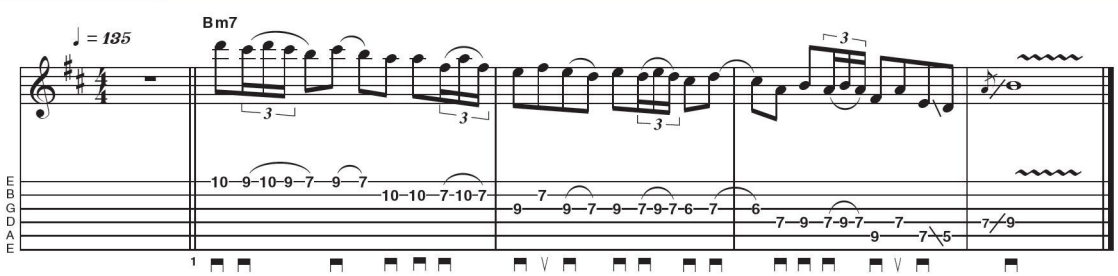

Deze lick is een dalende sequens in B mineurpentatonisch, met de 2/9 (C♯) als extra toon, zodat je makkelijk melodieën kunt maken. Elke frase in de sequens duurt drie tellen. Daardoor ontstaat een interessante, ritmische verschuiving tegen de 4/4 groove. Oefen de passages met hammer-ons en pull-offs, want die zijn belangrijk om de ritmische onderverdeling soepeler te laten klinken. Speel dit voorbeeld met je brugpickup, zet je versterker op het drivekanaal en de gain iets boven halverwege, en voeg wat reverb toe voor helderheid en definitie.

GEMIDDELDE LICKS VOORBEELD 4 ERIC STECKEL (BLUESROCKGITARIST)

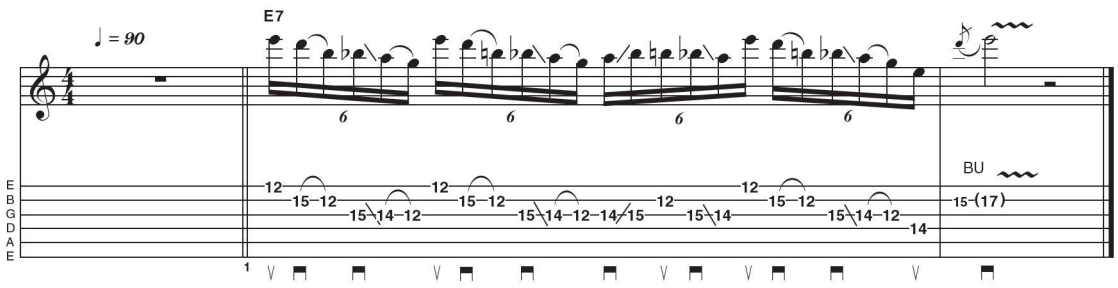

Deze blueslick in E klinkt zo stuwend en soepel vanwege de slides van een halve toon op de derde snaar. Je gaat bij dit soort licks makkelijk jagen, dus houd je timing strak. Focus op de volledige duur van elke slide en probeer de ritmische onderverdeling (zes tonen per tel) in je hoofd te houden terwijl je met je voet op elke tel mee tikt. Dat zorgt voor een stabiel ankerpunt. Deze sound krijg je met je brugelement en het drivekanaal van je versterker met flink wat gain. Als je een delaypedaal hebt, stel dat dan af op een kwartnoot (90 bpm). Dat maakt je sound dikker en geeft de noten extra gewicht.

GEVORDERDE LICKS VOORBEELD 5 JOSH SMITH (BLUES/R&B-GITARIST)

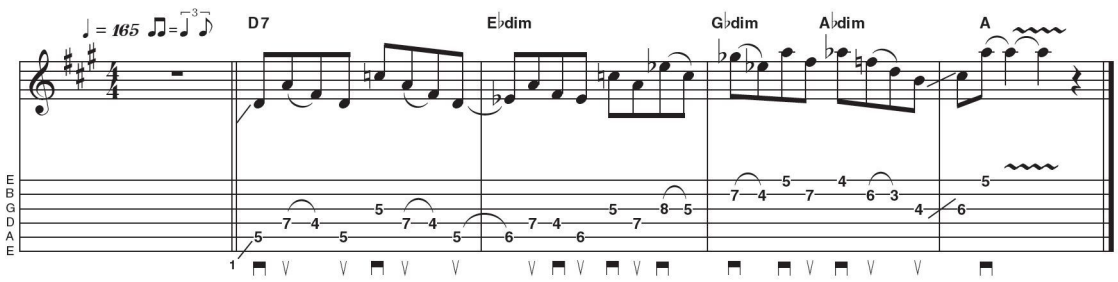

Deze passage is gebouwd rond een blues in A, en mikt op het IV7 akkoord (D7), plus E♭dim, G♭dim en A♭dim. Deze akkoorden zorgen voor beweging en spanning voor ze oplossen in het I akkoord (A). Elke frase maakt gebruik van de bijbehorende arpeggio's om de akkoordveranderingen duidelijk te laten horen. Zorg ervoor dat je de pull-offs, hammer-ons en slides precies speelt als aangegeven omdat juist die voor de bluesy frasering zorgen van de jazzy tonen. Voor deze sound gebruik je het brugelement of beide pickups tegelijk, met een klein beetje gain van je versterkers. Daardoor verbetert de dynamiek en de sustain van de gespeelde tonen.

GEVORDERDE LICKS VOORBEELD 6 GEORGE LYNCH (DOKKEN/LYNCH MOB)

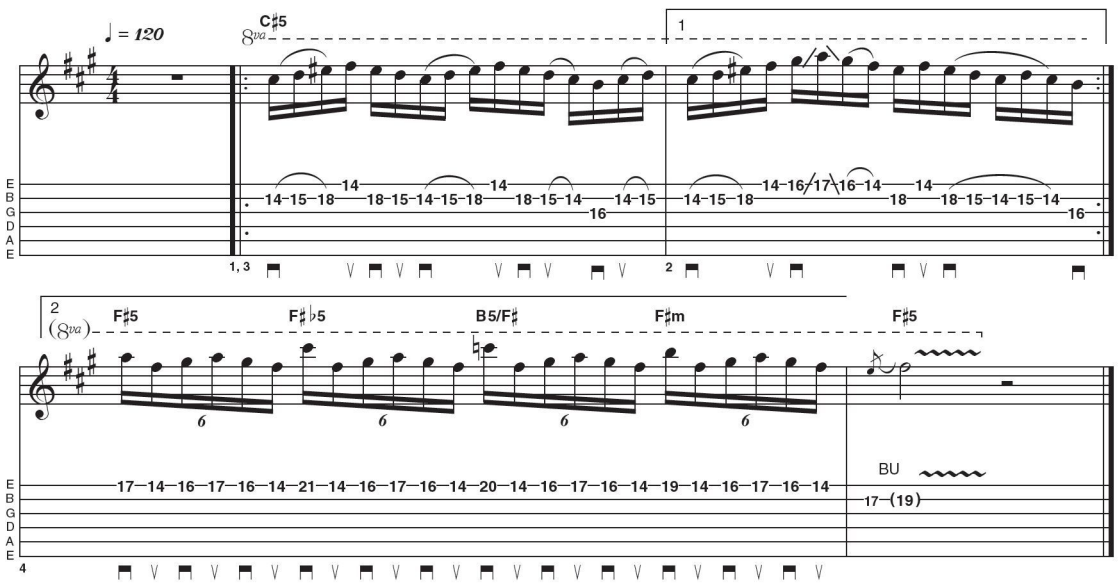

Deze lick begint met frases in C♯ frygisch-dominant. Voor de variatie in de frase is het beter om alternate-picking te combineren met legato en slides. Met uitzondering dan van maat 4, waar je juist elke toon moet aanslaan op de eerste snaar. Kijk vooruit naar de tonen in het 21e, 20e en 19e vakje. Dat zal je helpen deze accuraat te spelen. Speel dit met high-gain distortion en voeg een kwartnoot delay toe om je spel vetter te laten klinken. Kies je halselement voor een vloeiende toon tijdens de C♯ frygisch-dominant frases (maten 1-3). Schakel vervolgens over naar je brugelement voor de afsluitende alernate-picking sequens. Veel shred-plezier!

IN DE BUU

01

02

03

04

05

07

09

06

08

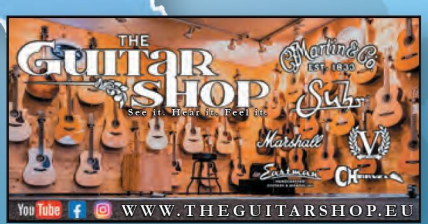

10

Adverteren op deze pagina?
Bel of mail Ollie Schmitz:
020 675 5308
ollie@k18.nl

RT

11

12

13

14

15

16

G SERVICEDESK

NEEM EEN ABONNEMENT OP GITARIST 33% korting!

Of vraag het als cadeau!

Krijg 33% korting op de losse nummerprijs en ontvang een jaar lang Gitarist in de bus (12 edities).

Mis geen editie en bespaar véél op je losse aankopen!

Bestel nu! Ga naar:

muziekmagazines.nl/gitarist

Daar vind je ook tal van andere abonnementsaanbiedingen

miniconcerten - interviews- tutorials - en meer.

AQUARIUM SESSIONS

Abonneer je op ons YouTube-kanaal!

www.youtube.com/c/aquariumsessions

Video Tutorials:**Gitaarhelden Leif de Leeuw | Stem je drums | Silent Recording**

Bekijk de volgende miniconcerten: **M ft. M | Komodo | Lakshmi Jett Rebel | Skinnerbox | Tyler Ramsey | Will And The People | Eagle-Eye Cherry | Emily Wolfe | Ethan Johns**

En video-interviews met : **Samantha Fish | Jared James Nichols Jeff Berlin | Jan Akkerman | Emilie Cleuver**

YouTube

Aquarium Sessions
Een project van Musicmaker, Gitarist, Slagwerkkrant, De Bassist en Interface

---

Mede mogelijk gemaakt door Q-Factory Amsterdam
Powered by Audient, Auralex, Blue, Bose, Tama, Pro Tools

audient Auralex Blue BOSE TAMA AVID PRO TOOLS

Gitarist | Events

Als deze Gitarist in de bus valt hebben we net het Bridge Guitar Festival achter de rug. Op naar de volgende events dus, met de Muzikantendag en vervolgens het slotstuk van het eerste seizoen Snarenplukkers. Dan in september is er de Guitar Summit in Mannheim en op 25 november een nieuwe editie van Amsterdam Guitar Heaven!

Muzikantendag
Demospreekuur, clinics en panels

Ambitieuze muzikanten kunnen zich laten ontdekken, nieuwe kennis opdoen en andere muzikanten en professionals uit de muziekindustrie ontmoeten. De Muzikantendag is dé plek om informatie in te winnen over het professionele leven van de muzikant en de volgende stap te zetten in je carrière. Met een gloednieuw programma bomvol panels, flitscolleges en clinics. Check onze site voor het volledige programma.
Muzikantendag, za 27 mei, Melkweg, Amsterdam
gitarist.nl/events

Snarenplukkers in Wild Verband
Het afsluitende festival

Een muzikale talkshow met de gitaar in de hoofdrol, gepresenteerd door BJ Baartmans. We hebben het afgelopen seizoen gevolgd in Gitarist en met onze StageCoach Sessions video's. Het slotstuk van het eerste seizoen vindt plaats in en om het Boothuis van het Veerhuis in Cuijk op zondag 28 mei. Het programma is uitgebreid en indrukwekkend, met John-F. Klaver en The Space Age Travellers, Vedran Mirčetić, Re Any's Snaarmannen (Jan Hendriks, John-F. Klaver, BJ Baartmans en Richard Wallenburg), Etan Huijs en Colin Hoeve. Er zullen gitaren van Panucci, Kauffmann en Jonker te zien zijn en je kunt amps Van Laeck beluisteren. Korte demo's, tekst en uitleg is er door Guitarking uit Boekel. Dit alles tussen 14.00 en 19.15 uur.
Snarenplukkers in Wild Verband Festival
Zondag 28 mei, Het Boothuis van het Veerhuis, Cuijk
gitarist.nl/events

BJ Baartmans
PRESENTEERT
SNARENPLUKKERS
IN WILD VERBAND

Guitar Summit
22-24 september 2023 in Mannheim

De Guitar Summit in Mannheim is binnen een paar jaar uitgegroeid tot de grootste gitaarshow van Europa. In 2023 zijn we met Gitarist en onze collega's van De Bassist opnieuw partner van deze beurs met gitaren, bassen, amps en effecten, meer dan 100 workshops en concerten. We bezochten afgelopen jaren deze werkelijk geweldige show. De eerste workshoppers zijn al bekend gemaakt: Plini, Lari Basilio, Greg Koch, Martin Miller, Joscho Stephan en Sophie Chassée. Let wel: Mannheim is vanaf Utrecht nog geen 4 uur met de trein, zonder overstap, en de Rosengarten is op loopafstand van het station. Met de auto is het een kleine 5 uur rijden (en vanaf Maastricht is het 3½ uur). Dagticket € 33,-, 3-dagen ticket € 44,-
22-24 september, Guitar Summit, Rosengarten, Mannheim
gitarist.nl/events

Amsterdam Guitar Heaven
zaterdag 25 november, Q-Factory

Ook vast voor de agenda! Op Amsterdam Guitar Heaven 2023 kan je weer een Gearshow Gitaar & Bas en zinderende workshops voor gitaar en bas mee-maken. We organiseren deze dag samen met onze collega's van De Bassist, Guitar Matrix en Gitaarschool Nederland.
zaterdag 25 november, Amsterdam Guitar Heaven, Q-Factory, Amsterdam
gitarist.nl/events

AMSTERDAM GUITAR HEAVEN

Onze bladen voor muzikanten

Bestel ze los of word abonnee
Dat gaat heel gemakkelijk via

muziekmagazines.nl

Proefabonnementen
€ 12,50

Jaarabonnementen
vanaf € 20,90

Losse edities
vanaf € 5,-

We sturen alles op zonder verzendkosten

Keijser 18 MEDIAPRODUCTIES
Interface
INZET
+31 (0)20 6755308 | info@k18.nl | www.muziekmagazines.nl

MIJN GITAARWERELD

Michael Roud

"Mijn eerste gitaar was een Fender Lead 1. Ik wilde een Strat, maar dit was nog in Servië en een Strat was erg duur. Na lang sparen kocht ik - met hulp van mijn ouders - mijn eerste Strat, eentje uit 1972. Toen ik 19 of 20 was, kochten mijn ouders een Custom Shop '57 reissue en die heb ik nog steeds. Een geweldige gitaar."

"Ik houd niet van goedkope shit en ik wil het niet bij me in de buurt op het podium. Dat zeg ik ook altijd tegen mijn band: geen speelgoed op de bühne. Het moet gewoon goed spul zijn; ik hoor het direct als iemand op een goedkope bas of op een goedkoop drumstel speelt. Weg ermee. Niet op mijn podium."

"Ik kocht mijn Strat uit 1964 in 2008, met 20.000 dollar die ik had gespaard met de verkoop van merchandise bij mijn optredens in de VS. Ik ging naar Gruhn Guitars in Nashville en gaf mezelf zes uur de tijd om elke gitaar uit te proberen die ik wilde. Wat een prachtige dag! Ik twijfelde tussen een '66'er in topconditie en een versleten '64'er met een geweldige sound. Die won."

"De laatste gitaar die ik kocht was ook een'57 reissue Strat met een esdoorn toets. Die klinkt hetzelfde als de reissue die ik al had, en nu heb ik er een in de VS en een in Europa. Maar eigenlijk koop ik nooit gitaren; Fender stuurt me soms iets. Ik heb een Strat uit 1964 en beter dan dat wordt het niet."

"Singlecoilpickups passen het best bij mijn stijl. Ik heb eerder wel met humbuckers gespeeld - op mijn laatste album bijvoorbeeld - en misschien gebeurt dat in de toekomst nog wel eens. Humbuckers zijn geweldig, maar ze doen al het werk voor je. Zie je, ik werk graag zelf hard voor mijn sound en met singlecoils moet dat. Dus voor nu kies ik voor singlecoils."

"Je hebt een gitaar nodig die je inspireert, of je nou blues, rock of funk speelt. Je instrument moet goed genoeg zijn om alle veranderingen die je doormaakt als muzikant, mee te maken. Mijn Strat uit 1964 is zo'n gitaar. Meer heb je niet nodig. Mijn gitaar is het gereedschap waarmee ik mijn werk doe. Zo simpel is het."

Ana Popović

De Servische bluesrocker vertelt hoe ze haar '64 Strat vond en waarom singlecoils beter zijn dan humbuckers.

tekst **David Mead** foto **Adam Zegarmistrz**

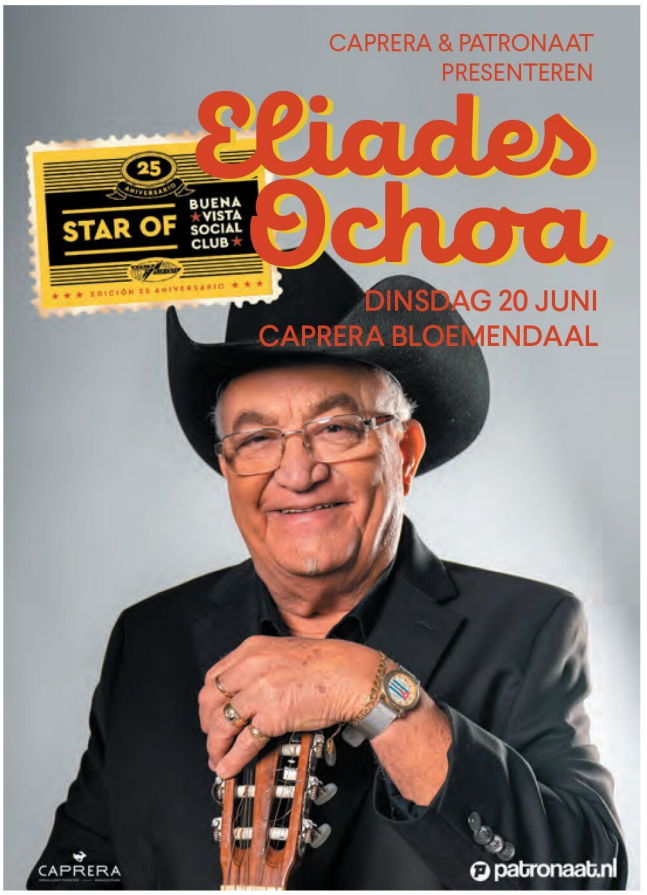

Gitarist Adverteerdersindex

Aquarium Sessions	60	Lefty Guitars	60
Cordoba	19	Lord Of The Strings	60
Diamond Guitars	60	Mainstreet	60
Dijkman	60	Marshall Records	20
Gretsch	03	Muziekmagazines.nl	64
Fender	68	North End Music	60
Filling	37	Patronaat	66
Gitaarschool Apeldoorn	60	PRS	10
Gitaarschool Nederland	66	Sacksioni	60
Gitaarshop Heemstede	60	Sound Service	29
Guitar Shop Delft	60	StageCoach Sessions	34
Hagstrom	17	The Music Alliance	09
Homestead	37/60	Thomann	22/23
Hoshino	02	TFOA	53/60
iMusicnetwork	20	Van De Moer Instrumenten	60
Jackson	67	Voerman & Meyer	49
Kees Dee	60		

Jackson®

MARK HEYLMUN

PRO SERIES SIGNATURE RHOADS RR24-7

©2023 JCMI. Jackson® is a trademark of Jackson/Charvel Manufacturing, Inc. All rights reserved.

Fender

American Vintage II

INTRODUCING THE NEW 1951 TELECASTER® IN BUTTERSCOTCH BLONDE

BUILT TO ORIGINAL SPECS. ALL OF THEM.
INCLUDING A 1951 "U"-SHAPED MAPLE NECK, RESONANT ASH BODY AND PURE VINTAGE '51 TELECASTER® PICKUPS.

©2022 FENDER MUSICAL INSTRUMENTS CORPORATION. ALL RIGHTS RESERVED.